

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Mitja Sušnik

***LOVSKO OROŽJE KOT VIR OGROŽANJA NOTRANJE
VARNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI***

Diplomsko delo

Ljubljana 2007

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Mitja Sušnik

Mentor: izr. prof. dr. Andrej Anžič

Somentor: asist. dr. Uroš Svete

***LOVSKO OROŽJE KOT VIR OGROŽANJA
NOTRANJE VARNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI***

Diplomsko delo

Ljubljana 2007

Zahvala

V življenju so trenutki, ko ti največ pomeni vzpodbudna beseda!

Zahvaljujem se izred. prof. dr. Andreju Anžiču za strokovno pomoč in vodenje pri
pisanju diplomskega dela!

Iskrena hvala asist. dr. Urošu Svetetu za vse odgovore na moja vprašanja, nesebično
pomoč in usmeritve pri izdelavi diplomskega dela!

Iskrena hvala tebi, najdražja Lidija, ker si mi ves čas študija stala ob strani, me
bodrila, v najtežjih trenutkih pa pomagala in verjela moj uspeh!

Posebna zahvala gre moji družini. Vsem skupaj in vsakemu posebej se zahvaljujem za
podporo in razumevanje v času študija v Ljubljani!

Nazadnje bi se rad zahvalil vsem prijateljem. Kolegom iz študijskih klopi, ki ste mi
postali dobri življenjski prijatelji. Prijateljem in cimrom iz študentskega doma,
kateri ste postali moja druga družina. Vsem ostalim prijateljem in vsem,
ki ste mi kadar koli v času študija pomagali,

iskrena hvala!

Lovsko orožje kot vir ogrožanja notranje varnosti v Republiki Sloveniji

Delo se začne z uvodom, kateremu sledi metodološko-hipotetični okvir s temeljnimi pojmi in zastavljenimi hipotezami. V tretjem delu je podana pravna ureditev obravnavanega področja s poudarkom na Zakonu o orožju in Zakonu o divjadi in lovstvu ter pripadajočimi podzakonskimi akti. Sledi podpoglavje o orožnih listinah. Teoretični opredelitvi sledi zakonska urejenost orožnih listin. Postopki in pogoji za pridobitev orožnih listin, kot sito za neprimerne posameznike. Poudarek na primerjavi stanja orožja v izbranem časovnem obdobju. Naslednje poglavje je namenjeno varnostni kulturi, katera je temelj za varno ravnanje z orožjem in legitimizacijo v civilni družbi. Deset varnostnih pravil, za varno ravnanje z orožjem. Predstavitev izobraževanja lovske organizacije s poudarkom na orožni disciplini in praktičnem preverjanju. Vsakoletno preverjanje sposobnosti strelcev v posameznih lovskih družinah, kot test lovca in brezhibnosti orožja V petem poglavju: Lovsko orožje kot vir ogrožanja notranje varnosti so opredeljene nevarnosti in ogrožanje ob uporabi strelnega orožja ter nesreče z lovskim orožjem. Pravila in navodila, ki pri posamičnem in skupinskem lovu opredeljujejo vlogo posameznika in odgovorne osebe. Podana je analiza nesreč z lovskih orožjem v Sloveniji med 2002 in 2006. Podrobna analiza stanja nesreč z lovskim orožjem v letu 2006. Diplomsko delo se konča s sklepom in verifikacijo postavljenih hipotez.

Ključne besede: lovsko orožje, notranja varnost, nesreče z orožjem

Hunting weapon as a source of danger for internal safety in Republic of Slovenia

Work is started with preface which is followed by methodology-hypothetic frame with basic facts and standing hypotheses In third part there is given lawful standing of analyzed territory with highlight on Law of weapons, Law of wild animals and hunting with belonging sublaw acts. Following part defines weapon licences. Teoretical definement is followed by law definition. Process and conditions for obtaining weapon licences as a filter for unsuitable individuals. Emphasis on comparing state of weapons in chosen timeline. Next chapter is intended for safety culture, which is basic for safe weapon handling and legitimacy in civil society. 10 basic rules for safe handling of weapons and presentation of learning process in hunting organization with stress on weapon discipline and practical tests. Yearly testing of shooters performance in some hunting organizations as a test for hunter and weapon. In fifth chapter: „Hunting weapon as a source of danger for internal safety“ are defined threats and fears of using firearms and accidents with hunting weapons. Rules and regulations on hunt single or group which defines role of individual and of responsible persons. There is given an analyses of accident with hunting weapons in Slovenia between year 2002 and 2006. Detailed analyses of this accidents in 2006. Diploma is finished with conclusion and verification of given hypotheses.

Key words: hunting weapon, internal safety, weapon accidents

KAZALO

1. UVOD	10
2. METODOLOŠKO-HIPOTETIČNI OKVIR DIPLOMSKE NALOGE.....	13
2.1 OPREDELITEV PREDMETA PROUČEVANJA	13
2.2 OPREDELITEV CILJEV PROUČEVANJA.....	13
2.3 HIPOTEZE RAZISKOVANE TEME	14
2.4 UPORABLJENA METODOLOGIJA	14
2.5 STRUKTURA ANALIZE.....	15
2.6 OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV.....	16
3. NORMATIVNO-PРАВNA UREDITEV	22
3.1 ZAKON O DIVJADI IN LOVSTVU	22
3.2 PRAVILNIK O VRSTAH IN MOČI LOVSKEGA OROŽJA	25
3.3 ZAKON O OROŽJU.....	26
3.4 OROŽNE LISTINE.....	30
3.4.1 Pogoji za pridobitev orožne listine.....	30
3.4.2 Orožne listine	32
3.4.3 Sprememba stanja orožnih listin (30. 11. 2005; 31. 12. 2006)	36
3.4.4 Lovska orožja, ki ne potrebujejo orožnih listin.....	39
4. VARNOSTNA KULTURA.....	40
4.1 VARNO RAVNANJE Z OROŽJEM.....	41
4.2 STRELSKE PRIREDITVE.....	44
4.3 ČIŠČENJE IN VZDRŽEVANJE OROŽJA.....	47
4.4 HRANJENJE, NOŠENJE IN PRENOS OROŽJA	48
4.5 IZOBRAŽEVANJE IN PREIZKUSI.....	50
5. LOVSKO OROŽJE KOT VIR OGROŽANJA NOTRANJE VARNOSTI.....	53
5.1 NEVARNOSTI IN OGROŽANJE.....	53
5.1.1 Skupinski lov.....	56
5.1.2 Posamičen lov	58

5.2	NESREČE Z LOVSKIM OROŽJEM.....	58
5.2.1	Število nesreč z lovskim orožjem: 2002–2006	59
5.2.2	Število poškodb z lovskim in drugim orožjem po policijskih upravah za leto 2006	62
5.2.3	Zeleni križ	64
6.	SKLEP.....	65
7.	LITERATURA	68
7.1	SAMOSTOJNE PUBLIKACIJE.....	68
7.2	SLOVARJI IN ENCIKLOPEDIJE	69
7.3	ZBORNICI.....	69
7.4	ČLANKI.....	69
7.5	INTERNETNI VIRI.....	70
7.6	DOKUMENTI.....	71
7.7	IZJEME	72
8.	PRILOGE.....	73
	PRILOGA A: ŠTEVILO KOSOV OROŽJA.....	73
	Priloga A1: Število kosov orožja na dan 30. 11. 2005	73
	Priloga A2: Število kosov orožja na dan 31. 12. 2006	76
	PRILOGA B: STATISTIČNI PODATKI ZA DIPLOMSKO NALOGO – SOGLASJE	79
	PRILOGA C: GEOGRAFSKA RAZPOREJENOST POLICIJSKIH UPRAV V REPUBLIKI SLOVENIJI.....	80
	PRILOGA Č: INTERNO IZOBRAŽEVANJE, IZKAZ.....	81

SEZNAM SLIK, TABEL IN GRAFOV

SEZNAM SLIK

Slika 5.1.1: Slušni prag	55
Slika 5.1.1.1: Temeljne varnostne zahteve	57

SEZNAM TABEL

Tabela 3.4.2.1: Orožne listine.....	33
Tabela 3.4.2.2: Orožje razvrščeno v skupine.....	35
Tabela 3.4.3.1: Sprememba števila orožja.....	36
Tabela 3.4.3.2: Sprememba števila orožja razvrščenega v skupine.....	37
Tabela 5.2.1: Statistični podatki o nesrečah z lovskim orožjem	58
Tabela 5.2.2.1: Število poškodb z lovskim in drugim orožjem po policijskih upravah za leto 2006	62

SEZNAM GRAFOV

Graf 3.4.2.1: Lovsko orožje glede na vrste.....	35
Graf 5.2.1.1: Samomori, poskusi samomorov in povzročene telesne poškodbe po letih.....	60
Graf 5.2.1.2: Število nesreč z lovskim orožjem glede na način	61
Graf 5.2.1.3: Število nesreč z lovskim orožjem glede na geografsko razporejenost..	62

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC IN OKRAJŠAV

.223 Rem	.223 Remington
CE	Celje
dB	decibel
DPD	Dovoljenje za posest
DPLL	Društvo za promocijo lova z lokom
GPU	Generalna policijska uprava
itd.	in tako dalje
KK	Krško
KP	Koper
KR	Kranj
LD	Lovska družina
LJ	Ljubljana
LZS	Lovska zveza Slovenije
MB	Maribor
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MS	Murska Sobota
NG	Nova Gorica
NM	Novo mesto
npr.	na primer
OPL	Orožni posestni list
ORO LL	Orožni list za lovsko orožje
ORO LS	Orožni list za športno orožje
ORO LV	Orožni list za varnostno orožje
oz.	oziroma
PAP	polavtomatska puška
PO	Postojna
PU	Policijska uprava
RS	Republika Slovenija
SG	Slovenj Gradec
SLD	Slovensko lovsko društvo
ISSF	International Sport Shooting Federation

Ur. l. RS	Uradni list Republike Slovenije
ZDA	Združene države Amerike
ZDLov-1	Zakon o divjadi in lovstvu
ZDru-1	Zakon o društvih
ZOro-1	Zakon o orožju

1. UVOD

Lovec, kot osnovna enota, je član matične Lovske družine (LD) in krovne, vseslovenske zveze. Lovska zveza Slovenije (LZS) ima cca. 21.600 svojih članov, lovskih družin je 416 (mitja.kersnik@lovska-zveza.si). Večina lovskih družin je združenih še na vmesni ravni, torej na ravni območnih lovskih zvez¹. Lovci za svoje delovanje oziroma opravljanje svoje funkcije uporabljajo strelno orožje. Največji bazen orožja, ki ga posedujejo fizične osebe v Sloveniji, je v lovski lasti.

V zadnjem času smo priča mnogim nesrečam in nezgodam, ki so se pripetile z lovskim orožjem v rokah lovcev ali tretjih oseb. Lovec ustrelil kravo, lovec ustrelil gobarja, lovec ustrelil stanovskega kolega ... Čigava je krivda takega stanja in kaj lahko naredimo za izboljšanje razmer? Nismo osamljen primer, tudi druge države se srečujejo s podobnimi problemi in situacijami².

Kot že naslov pove, bom govoril o lovskem orožju in nevarnostih za notranjo varnost in ne o lovcih kot osebah, ki neposredno ogrožajo notranjo varnost v Republiki Sloveniji. Nemalokdaj je lovsko orožje zlorabljeno, uporabijo ga tretje osebe. Največkrat so te tretje osebe, osebe, ki so imetniku orožja najbližje, njegovi družinski člani, ki se počutijo ogrožene ali pa ne vidijo izhoda iz dane situacije. Čeprav posredno, vendar tudi v teh primerih nosi največji del krivde prav imetnik orožja, saj je dovolil nepooblaščen uporabo svojega strelnega orožja.

V ustanovah, kot sta policija in vojska, se velik poudarek namenja varnemu ravnanju z orožjem in orožni disciplini. Varno ravnanje in poznavanje orožja sta ključna dejavnika, da se izognemo nesrečam zaradi neznanja. Samodisciplina ob uporabi in hranjenju orožja je nuja vsakega posameznika, saj se mora zavedati morebitnih posledic, ki jih prinaša neodgovorno ravnanje z orožjem. S posedovanjem orožja si naložimo posebno odgovornost, ki jo lovci zaradi tradicije³ prevečkrat zanemarjajo.

Kontrola zanesljivosti orožja⁴, zanesljivosti in spretnosti strelca⁵, se izvaja na ravni posameznega LD-ja. V majhnih skupnostih, kjer vsakdo vsakogar pozna in so

---

¹ Katere pa po zakonu ZDLov-1 niso več del lovske organizacije, temveč združenja na podlagi Zakona o društvih.

² Primer podpredsednika ZDA in primer madžarskega politika, ki sta med lovom ustrelila človeka (leta 2005).

³ Moderno lovstvo je pri nas že dolgo prisotno. Orožje prehaja iz generacije v generacijo in vse bolj postaja običajen predmet. Ne smemo pozabiti, da je ta predmet orožje!

⁴ Prav tako kot se prenaša tradicija slovenskega lovca iz generacije v generacijo, se tudi orožje deduje in veliko orožja, ki še se sicer vedno uporablja, je starega in odsluženega ter za uporabnika ali sočloveka nevarno. Takšno orožje naj bo raje doma, varno shranjeno in za lep spomin.

prijateljske vezi dobro ukoreninjene, se te kontrole izvajajo bolj ohlapno in se kdaj komu pogleda skozi prste. Ob tem se ne zavedajo, da mu/si delajo medvedjo uslugo. Vsi poznamo tisto o vrani in lovcu: vrana, vrani ne izkljuje oči; jager, jagru stolček podrži.

Zakonodaja za obravnavano področje je razpršena v več zakonih, mnogih podzakonskih aktih ter v številnih pravilnikih in drugih dokumentih Lovske zveze Slovenije, Ministrstva za kmetijstvo, Zavoda za gozdove in Ministrstva za notranje zadeve ter policije. Na nekaterih postavkah je zakonodaja preveč toga, na drugih pa spet omogoča preveč variabilno tolmačenje. V diplomskem delu bom poskušal izpostaviti najpomembnejše primere iz opisa prejšnjega stavka in jim po možnosti dodati predlog za izboljšanje ali dopolnitev.

Pogoj za pridobitev orožja so orožne listine. Preden posameznik pridobi pravico do orožnega lista in posledično do orožja, mora skozi sito preverjanj. Vse od preverjanja zadržkov s strani javnega reda, upravičenega razloga do zdravniškega pregleda. V praksi se izrabljajo bližnjice. Na pristojnem oddelku na upravni enoti zadostuje potrdilo matične lovske družine, kot upravičen razloga za sprožitev postopka za orožno listino. Nihče se ne ukvarja s problemom ali je posameznik že bil deležen tečaja za varno ravnanje z orožjem, ali ga je kdo v matičnem LD-ju podučil, saj je član lovske organizacije oziroma posamezne lovske družine po zakonu večš ravnanja z orožjem! Drug primer je opravljanje zdravniškega pregleda. Nekateri zdravniki se zavedajo pomembnosti tako fizičnega kot tudi mentalnega stanja posameznika ter v postopek vključijo psihologe. Spet drugi zdravniki so sposobni sami določiti psihično in fizično stanje in s tem odločiti o primernosti za pridobitev orožne listine. Omenjene izjeme omogočajo dostop do orožja vse večjemu številu ljudi, ki ga strogo po zakonodajno-pravni podlagi ne bi smeli posedovati.

Če odmislimo naraščanje števila orožja⁶ nasploh in v lovskih vrstah v Sloveniji, saj je to kompleksen problem, s katerim se srečuje vse več družb in držav, je smiselno veliko (več) pozornosti posvetiti preventivi in usposabljanju, torej varnemu rokovanju z orožjem. S tem razlogom sem celo poglavje v mojem diplomskem delu namenil varnostni kulturi. Vsi uporabniki, posamezniki in člani neke skupine, (v

---

⁵ Lovske družine same izvajajo kontrolna streljanja z gladkocevničnim in risanim orožjem.

⁶ Zakonodaja in zgoraj omenjene deviacije trenutno omogočajo relativno lahek dostop do legalnega orožja (pustimo ob strani nelegalno orožje in bližino (tako časovno kot geografsko) konfrontacije na Balkanu in s tem povezanega velikega bazena orožja, ki prihaja na naše tržišče ne samo kot tranzitno blago!!!). Liberalizacija tega področja ima glavni vzrok v zakonodaji (Zakon o orožju).

obravnavanem primeru člani lovskih družin in širše lovske organizacije) se morajo zavedati odgovornosti, ki jo predstavlja orožje. Če odmislimo tehnične napake in okvare, ugotovimo, da se največ nesreč zgodi zaradi človeškega faktorja. Za zmanjšanje slednjega je potrebno učinkovito usposabljanje in teoretična podlaga varnega ravnanja z orožjem. Še pomembnejše je permanentno opozarjanje na dolžnosti imetnikov orožja, opozarjanje na spremembe v dotikajoči se zakonodaji in osvežitveni tečajji iz vsebine varnega ravnanja z orožjem.

Neupoštevanje zgoraj omenjenih predpostavk vodi k zvečanju števila nesreč, ki jih bom nominalno, po različnih kategorijah, predstavil v delu naloge. Nesreče počasi, a vztrajno naraščajo. Izpostaviti velja »slovenski nacionalni šport«: samomor! Če se povežem še z eno obravnavano temo, in sicer s številom orožja, postajam zaskrbljen, saj se drastično povečuje število kratkocevnega orožja, ki je za večino kaznivih dejanj »primernejše« od dolgocevnega. Ob teh podatkih postajam pesimističen glede gibanja trenda števila nesreč z orožjem (lovskim orožjem).

Upam, da bo moja naloga prispevala skromen delež k izboljšanju zgoraj opisane problematike ali pa bo vsaj komu odprla vprašanja varnosti v relaciji z (lovskim) orožjem v Sloveniji.

2. METODOLOŠKO-HIPOTETIČNI OKVIR DIPLOMSKE NALOGE

2.1 OPREDELITEV PREDMETA PROUČEVANJA

Predmet proučevanja je orožje in (upo)raba orožja slovenskega lovca. Temelj za pridobitev orožja so orožne listine. Posamezniku predstavljajo »oviro«. Z varnostnega stališča pa jih razumemo kot sito in vir evidence.

Pomemben segment predstavlja varnost oziroma nevarnost ob uporabi lovskega strelnega orožja. Varnost kot teoretična paradigma in varnost kot zaznavanje posameznika in družbe.

Nesreče povzročene z lovskim orožjem ne pestijo le med stanovskimi kolegi, temveč med vsemi uporabniki skupnega prostora. Pomembni so vzroki in način, kako jih zaježiti in minimalizirati.

2.2 OPREDELITEV CILJEV PROUČEVANJA

Moj cilj je ugotoviti ali je lovsko orožje oz. uporaba le tega eden izmed virov ogrožanja notranje varnosti Republike Slovenije. Sekundarni cilj je proučiti sistem zagotavljanja oz. vzdrževanja varnega ravnanja z orožjem s strani Lavske zveze Slovenije in njenih podrejenih organizacij. Pomembna je zaznava varnosti posameznika kot takega in v organizaciji.

Največ orožja v R Sloveniji v civilni uporabi posedujejo slovenski lovci. V diplomski nalogi bom, na podlagi pridobljenih statističnih podatkov, predstavil strukturo slovenskih lovcev in orožja, ki ga legalno posedujejo. Smiselno ga bom kategoriziral in izpostavil segmente, kateri izstopajo in predstavljajo varnostni problem.

Predstavil bom podatke o poškodbah in nesrečah z lovskim orožjem ter na podlagi le-teh poskušal narediti zaključke in opozoriti, kaj je temu vzrok.

2.3 HIPOTEZE RAZISKOVANE TEME

V okvirju moje diplomske naloge sem si zastavil naslednje hipoteze:

H1:

Lovsko orožje ter predvsem uporaba le-tega je eden izmed virov, ki ogrožajo notranjo varnost v Republiki Sloveniji.

H2:

Slovenski lovci so premalo strokovno usposobljeni za varno ravnanje s strelnim orožjem.

H3:

Število nesreč, povzročenih z lovskim orožjem, se povečuje.

2.4 UPORABLJENA METODOLOGIJA

Iz metodološkega stališča sem za diplomsko delo najprej opredelil okvirne teme dela in si postavil hipoteze ter na tej podlagi začel z zbiranjem pisnih in ustnih virov, sledila je njihova selekcija, obdelava, analiza in interpretacija.

Pri pisanju diplomske naloge sem uporabil naslednje metode družboslovnega raziskovanja:

Metodo analize in interpretacije (primarnih in sekundarnih) pisnih virov (strokovnih knjig, člankov (poljudnih in strokovnih), normativno pravnih aktov o orožju in lovstvu ...) sem uporabil pri proučevanju teorije iz raziskovanega področja.

Metodo analize statističnih podatkov sem uporabili pri predstavitvi stanja orožja v lovskih vrstah ter ob pregledu stanja nesreč povezanih z lovskim orožjem.

Primerjalno metodo sem uporabil ob kvalitativnem in kvantitativnem primerjanju nesreč in orožja.

Analiza domačih strani na internetu in kontaktov preko e-maila. Pridobivanje in ažuriranje relevantnih podatkov. Hitrejše pridobivanje strokovnih mnenj in nasvetov preko e kontaktov.

2.5 STRUKTURA ANALIZE

Po uvodu, v katerem sem nakazal probleme in temo diplomskega dela, in metodološko-hipotetičnem okviru diplomske naloge ter po opredelitvi ključnih pojmov, bom v tretjem poglavju predstavil normativno-pravno ureditev na področju, ki posredno ali neposredno vključuje lovstvo, orožje, orožne listine ... Posebej se bom osredotočil na Zakon o orožju in Zakon o divjadi in lovstvu⁷ in pomembne podzakonske akte; Zakon o društvih je omenjen le s ključnimi členi za organiziranost lovstva. Naslednje podpoglavje predstavlja tematika orožnih listin. Analiziral bom orožne listine. Pridobivanje orožnih listin in s tem povezani problemi ter anomalije, ki se v teh postopkih dogajajo. Predstavil bom število orožnih listin v Sloveniji. Smiselno bom kategoriziral lovsko orožje in izpostavil najvišje variacije glede na preteklo stanje. V razmislek bom še navrgel prakso drugih držav o lovskih orožjih, ki ne potrebujejo orožnih listin, pri nas pa niso opredeljena kot lovska orožja in tudi ne vodimo evidenc o njihovem številu in lastnikih.

Četrto poglavje bo posvečeno varnosti oziroma varnostni kulturi. Varnostna kultura kot temelj varnega ravnanja z orožjem in sprejemanje oz. legitimizacija uporabnikov orožja in posledično samega orožja v sferi civilne družbe. Segment varnostne kulture je tudi orožna kultura in slednja je predvsem pomembna na strelskih prireditvah in pri čiščenju ter vzdrževanju orožja in hranjenju, nošenju ter prenosu orožja. Kot sem že v uvodu omenil, je smiselno obveščati (lovsko) javnost o varnostni problematiki in problematiki orožja. Pa naj so to spremembe dotične zakonodaje ali pa čisto praktični nasveti za izboljšanje varnosti uporabnikov ali tretjih oseb. Predstavil bom teme, katere se podajajo na teoretičnem delu izpita za lovca in praktičnem preverjanju rokovanja z orožjem. Predstavil bom tudi vsakoletne preizkuse risanic in šibernic v lovskih družinah. Najpomembnejša iz tega poglavja so varnostna pravila, ki jih lahko strnemo v 10 ključnih točk.

---

⁷ Izpostavil bom najpomembnejše člene, ki so pomembni za razumevanje diplomskega dela in so posredno ali neposredno povezani z varnostjo, orožjem, lovci ...

Peto poglavje: lovsko orožje kot vir ogrožanja notranje varnosti. Izhajal bom iz posameznika. Najprej orožje kot nevarnost⁸ za organe kot so oči in ušesa. Pok⁹ poškoduje organe sluha. Delčki smodnika in drobci kovin lahko, ob neprimerni zaščiti, poškodujejo oko in s tem povzročijo okvaro vida. Po končanem delu splošnih nevarnosti bom prešel na bolj specifično področje, kot sta skupinski lov in posamičen lov. Osnovni lovčevi dejavnosti sta tudi najpogostejši prizorišči nesreč. Opredelil bom pogoje in dolžnosti na lovih ter strelskih prireditvah in izpostavil pomanjkljivosti ter pripravil predloge za izboljšanje varnosti na teh ravneh.

V zaključku bom analiziral ugotovitve po posameznih poglavjih in postavljenih hipotezah.

2.6 OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV

Orožje

Orožje je priprava za bojevanje ali obrambo (SSKJ). Ta definicija je poljudna in za nas premalo natančna.

V ožjem smislu le strelno orožje. (Vojna enciklopedija 6: 454–455)

Orožje je sredstvo za bojevanje in ubijanje. Orožje je lahko hladno, strelno, osebno, težko, lahko ... (Leksikon CZ 1994: 755)

Orožje po tem zakonu je predmet, izdelan ali prilagojen tako, da lahko pod pritiskom zraka, smodnikovih ali drugih plinov ali drugega potisnega sredstva izstreljuje krogle, šibre ali druge izstrelke, oziroma razpršuje pline, tekočino ali drugo substanco in drugi predmeti, ki so po svojem bistvu namenjeni zlasti: – da z neposrednim učinkovanjem preprečijo ali zmanjšajo napad ali nevarnost; – za lov; – za športno streljanje (Zakon o orožju, Ur. list RS št.: 61/2000).

Po kategorizaciji Slovenskega zakona o orožju poznamo naslednje kategorije:

- ♣ Kategorija A: *prepovedano orožje,*
- ♣ Kategorija B: *orožje, za katerega je potrebno predhodno dovoljenje,*
- ♣ Kategorija C: *orožje, ki je vezano na predhodno dovoljenje, vendar z olajšavami,*
- ♣ Kategorija D: *orožje, ki ga je potrebno prijaviti.*

---

⁸ Na tem mestu izvamem nevarnost zaradi izstrelka, ki je lahko nevaren za strelca in tretje osebe.

⁹ Ob neustrezni zaščiti.

Lovsko orožje

Lovsko orožje so lovske puške, pištole in revolverji (Zakon o divjadi in lovstvu, Ur. list RS št.: 16/2004).

Po 5. členu Zakona o orožju je lovsko orožje, strelno orožje kategorij B, C in D, s katerim se sme loviti divjad po predpisih o lovstvu.

Lovsko orožje je dolgocevno in kratkocevno strelno orožje kategorij B1, B5, B6, C1, C2, C3 in D1, ki so opredeljene v predpisu, ki ureja orožje. Ne glede na prvi odstavek tega člena je izjemoma pri lovu dovoljena tudi uporaba orožja iz kategorije B4, vendar se nabojnik ne sme napolniti z več kot dvema nabojema.

Kratkocevno strelno orožje se uporablja kot varnostno orožje pri iskanju ranjene ali obstreljene divjadi in zavarovanih vrst prosto živečih živali ter za usmrtilni strel (Pravilnik o vrstah in moči lovskega orožja, Ur. list RS št.: 77/2005).

Večina lovcev laično razlikuje lovske puške le na šibernice, risanice in kombinirane puške.

Varnost

Varnost, kot dejavnost pridobiva na vrednosti, ko človek reagira na nevarnost s strani drugega človeka ali narave in to v trenutku spoznanja nevarnosti, ogroženosti, boleznih ali strahu.

»O varnosti govorimo kot o dveh odnosih: človek proti človeku in človek ter narava« (Tatalović 1999: 7).

»Varnost lahko opredelimo kot stanje, v katerem je zagotovljen uravnotežen fizični, duhovni in duševni ter gmotni obstoj posameznika in družbene skupnosti v razmerju do drugih posameznikov, družbenih skupnosti in narave« (Grizold 1992: 63).

»Razvojno gledano, je varnost vgrajena kot biološki mehanizem, kot težnja organizma po obstoju, kot prilagajanje organizma na ogrožajoče vplive okolja« (Grizold 1999: 23).

»Varnost je imanentna strukturna prvina družbe, ki zajema tako stanje oziroma določeno lastnost stanja kot tudi dejavnost oziroma sistem. Varnost se torej nanaša tako na družbo, na državo, kot tudi mednarodno skupnost. Varnost je torej družbena

in politična vrednota, ki označuje okvir socialne in politične skupnosti» (Anžič 1997: 35). Je torej človekovo zavestno prizadevanje za vzpostavitev takšne civilizacijske in kulturne kategorije, ki bo zajemalo vse vidike varnosti: politične, gospodarske, pravne, zdravstvene, socialne, kulturne in številne druge (Anžič 2002: 455).

Varnost se nanaša na posameznika, družbo/državo v celoti in tudi na mednarodni sistem. Posameznik najbolj neposredno občuti najprej in predvsem svoje individualne potrebe, torej tudi svojo varnost. Slednja mu, če je zadovoljena, omogoča kakovostni obstoj in razvoj (Grizold 1999a: 2).

Koncept družbene varnosti izpostavlja referenčne objekte kot so: družbene skupine, interesne, politične skupine in celo posameznika kot njihovo tvorno jedro (Svete 2005: 76).

Varnost - v domala vseh svojih aspektih - postaja blago, ki ga je mogoče kupiti na trgu. Takšen razvoj je nedvomno politično problematičen, saj je ključna, pravzaprav že opredeljena, značilnost moderne države (oz. "družbene pogodbe") prav v "obljubi", da "svojim" državljanom omogoči čim večjo varnost, in sicer ne le varnosti v "negativnem" pogledu, tj. varstva pred "kriminalno" viktimizacijo (kaznivimi dejanji), ampak - kar je še važneje – varnost v "pozitivnem" pogledu, tj. "efektivno" uživanje vseh temeljnih človekovih pravic in svoboščin oz. polno (pravno) državljanstvo (npr. ekonomsko, politično, kulturno in socialno) (Kanduč 2000: 7).

Nacionalna varnost

Najsplošnejše jo opredelimo kot varnost državnega naroda. Njena vsebina zavzema: varnost nacionalnega ozemlja (vključno zračni prostor in ozemeljske vode), zaščito življenja ljudi in njihove lastnine, ohranitev in vzdrževanje nacionalne suverenosti ter uresničevanje temeljnih funkcij družbe (socialno-ekonomsko, družbenopolitično, kulturno, ekološko, gospodarsko idr.) (Grizold 1992: 65).

Pri nacionalni varnosti gre torej za celoto razmerij med notranjimi (gospodarskimi, socialnimi, kulturnimi, političnimi, ekološkimi, vojaško-obrambnimi idr.) in zunanjimi (mednarodnimi) dejavniki (Grizold 1998: 16).

»Nacionalna varnost je danes politična in osebna dobrina, ki se v razvitih državah uresničuje kot temeljna človekova pravica« (Grizold 1999a: 3).

Pet dejavnikov nacionalne varnosti: Politična varnost se nanaša na organizacijsko stabilnost države, sisteme oblasti in ideologije, ki državi zagotavljajo legitimost.

Gospodarska varnost se povezuje z vprašanji dostopa do surovin, finančnih sredstev in trga, kar je nujno za ohranitev določene stopnje blaginje in moči države. Socialna varnost se nanaša na sprejemljive možnosti za razvoj jezika, kulture, religije in nacionalne identitete v celoti. Ekološka varnost predvideva ohranitev lokalne in planetarne biosfere kot osnovnega sistema, na katerem temeljijo vse druge človeške dejavnosti. Vojaška varnost nasploh se nanaša na mednarodne odnose med oboroženimi (obrambnimi in napadalnimi) zmogljivostmi posameznih držav ter na vedenje kake države o namerah drugih držav na področju nacionalne varnosti (Raščan 2005: 33, tudi Buzan 1991: 21–22).

»Optimalen sistem nacionalne varnosti bi bil tisti, ki bi izhajal iz dejanske ogroženosti države, ki bi pri tem upošteval varnostne zmogljivosti te države in temeljil na vrednotah državljanov« (Malešič 1992: 144).

»Namen nacionalnovarnostne politike je, da RS s sprejetjem obveznosti in odgovornosti v evroatlantskem in svetovnem varnostnem okolju prispeva k vzdrževanju in krepitvi trajnega miru, varnosti in stabilnosti na lokalni, regionalni in globalni ravni. Cilj nacionalnovarnostne politike mora biti tudi varovanje in ohranjanje nacionalne identitete« (Resolucijo o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije Ur. l. RS, 56–2957/2001).

»Nacionalna varnost Slovenije je lahko ogrožena tudi z ogrožanjem njene notranje varnosti. Pri tem gre za grožnje notranjega izvora, nosilci pa so zelo različni (ogrožanje ustavne ureditve, teroristična dejavnost, kriminaliteta ter druge oblike ogrožanja življenj in premoženja)« (Anžič 1997: 104).

Notranja varnost

»Republika Slovenija zagotavlja notranjo varnost z zaščito ustavne ureditve, demokratičnega političnega sistema, človekovih pravic ter temeljnih svoboščin in drugih ustavnopravno varovanih vrednot ter z vzdrževanjem notranjepolitične stabilnosti. Za uspešno zagotavljanje notranje varnosti je zelo pomembno uravnoteženo delovanje zakonodajne, izvršilne in sodne veje oblasti, učinkovita gospodarska politika in ustrezne politike na socialnem, zdravstvenem, zaposlitvenem in drugih področjih, ki predstavljajo tveganja za notranjo varnost« (Resolucijo o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije Ur. l. RS, 56–2957/2001).

Proučevanje odnosa individualne in nacionalne (državne) varnosti, omogoča opazovanje vplivov tega razmerja na drugih nivojih. Vse bolj postajajo pomembni odnosi posameznik – posameznik, posameznik – družbena skupina; družbena skupina – družbena skupina in to ne le v nacionalnih, temveč v globalnih razmerah. Mišljeni so tisti odnosi, ki nekomu povzročajo materialno škodo, škodljivo vplivajo na njegovo moralo in fizično integriteto, povzročajo občutek ogrožanja in strahu ali pa vplivajo na njegovo ravnanje, ki ni v skladu z njegovo voljo. Skupni imenovalec teh odnosov označuje pojem kriminaliteta¹⁰ (Anžič 2000: 850).

Nesreča

»Je dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrožajo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženja« (Ur. l. RS 64/1994).

Štiri skupine glede na ogroženosti nesreče po Ušeničniku (2002: 462, 463):

1. skupina: nesreče, ki se pojavljajo zelo pogosto, tako rekoč vsak dan (požari, prometne nesreče, nesreče pri delu, nesreče v prostem času). V njih so največkrat udeleženi posamezniki ali manjše skupine. Njihove posledice so lokalno omejene.
2. skupina: nesreče, ki jih povzročajo naravni pojavi ali pa so družbeno pogojene (potresi, poplave, vojne s klasičnim orožjem). Pojavljajo se bolj poredko, vendar so njihove posledice raznovrstne in obsežne. Prizadenejo lahko celotno skupnost, ker uničijo in poškodujejo infrastrukturo ter onemogočijo življenjsko pomembne dejavnosti. V skrajnih primerih lahko povzročijo tudi razkroj socialnega življenja.
3. skupina: nesreče, ki se pojavljajo v tako imenovanih nevarnih dejavnostih (industrijske nesreče, jedrske nesreče). Te nesreče neposredno ne vplivajo na strukturo družbe, čeprav lahko povzročijo velike človeške žrtve in materialno škodo ter imajo nepredvidljive dolgoročne posledice v okolju. V to skupino bi lahko glede na specifične posledice uvrstili tudi epidemije človeških in živalskih nalezljivih bolezni.

---

¹⁰ Kriminaliteto kot tako pa lahko uvrstimo v sklop dejavnikov, ki ogrožajo varnost. Torej, kriminaliteta je posredno povezana z varnostjo, še posebej z notranjo varnostjo.

4. skupina: globalna ekološka in družbena tveganja, ki so posledica ne trajnostnih vzorcev proizvodnje in potrošnje ter mednarodnih konfliktov (npr. čezmerno industrijsko in drugo onesnaževanje vode in ozračja, vojna z jedrskim orožjem). Globalno onesnaževanje lahko povzroči izgubo svetovne biološke raznovrstnosti (genov, vrst, populacij in ekosistemov), kar lahko privede do usodnega zmanjšanja bioloških virov.

Je pa tudi dogodek, pri katerem je človek poškodovan ali mrtev (SSKJ 2000: 669).

Ogroženost

Je resnična ali občasna izpostavljenost ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja nevarnostim naravnih ali drugih nesreč (UL RS 64/1994).

Viri ogrožanja po Anžiču (1997: 114) so:

- ♣ Vojaško ogrožanje,
- ♣ Ogroženost življenjskega okolja,
- ♣ Ogrožanje notranje varnosti.

Oprelitev ogroženosti, po kateri je mogoče kot varnostna tveganja in grožnje prepoznati določene varnostno zanimive pojave/procese, ki glede na verjetnost in intenzivnost pojavljanja prekoračijo določeno vrednost, s tem pa je neka posameznikova ali družbena dejavnost ali struktura toliko motena v svojem vzpostavljanem oziroma zelenem stanju, da ne more več v pričakovanem obsegu opravljati svoje običajne oziroma predvidene funkcije (Kotnik – Dvojmoč 2002: 159).

O varnostnih grožnjah in še posebej o nevarnosti govorimo takrat, ko dejansko že prihaja do negativnega spreminjanja oziroma znižanja dosežene ravni kakovosti posameznikovega in/ali družbenega življenja (realna ogroženost) (Kotnik – Dvojmoč 2002: 160). Ogroženost je posledica delovanja ogrožajočih dejavnikov, ki jih lahko klasificiramo na pet načinov:

- ♣ Vzrok (subjektivno, objektivno povzročeni ogrožajoči dejavniki);
- ♣ Vsebino (ogr. dej., ki izhajajo iz: naravnih, človekovih, družbenih značilnosti);
- ♣ Čas (realna in potencialna ogroženost);
- ♣ Prostor (zunaj- in znotraj-sistemsko ogrožajoči dejavniki);
- ♣ Posledico (neposredno in posredno) (Kotnik 1991: 14–17).

3. NORMATIVNO-PРАВNA UREDITEV

Zakonodajno podlago za obravnavano področje zajema vsebina več zakonov in njihovih podzakonskih aktov. Temeljna pravna akta, s katerima se bomo srečali, sta Zakon o divjadi in lovstvu, ki celostno ureja področje lovstva in Zakon o orožju, ki se nanaša na uporabo orožja; v mojem primeru orožja v lovskih vrstah in implikacija na notranjo varnost. Najpomembnejši podzakonski akt, ki je smiselno povezan z vsebino naloge je Pravilnik o vrstah in moči lovskega orožja.

Pomembno je dodati, da novi Zakon o divjadi in lovstvu »izpušča« Območne lovske zveze, ki so bile vmesni člen med osnovno celico – LD-jem in krovno organizacijo – LZS. Zaradi tega dejstva bom na tem mestu še omenil Zakon o društvih, ki posega v lovsko sfero kot temeljni akt o organiziranosti in dovoljuje, da se lovske družine prostovoljno združijo v območne zveze¹¹. Iz zapisa in sinteze ZDLov_1 in ZDru-1 so Območne zveze lahko vmesni člen, niso pa zakonsko obvezne, kot je to veleval stari Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč. Ena izmed posledic je prenos drugostopenjskega organa pritožbe iz pristojnega organa Območne lovske zveze oz. Zveze lovskih družin na odločitev občnega zbora¹² lovske družine.

V nadaljevanju bom predstavil tematiko orožnih listin. Čemu služijo in pogoji za pridobitev le-teh. Poglavje pa zaključil z empiričnimi podatki o listinah, jih klasificiral in primerjal stanje v časovnem intervalu.

3.1 ZAKON O DIVJADI IN LOVSTVU

V 5. členu Zakona o divjadi in lovstvu (ZDLov-1): Lovsko orožje so lovske puške, pištole in revolverji.

Podrobnejša razvrstitev orožja je zapisana v zakonu o orožju.

10. člen ZDLov-1 obravnava lovne in nelovne površine:

(1) Nelovne površine so:

---

¹¹ 16. člen ZDru-1.

¹² 13. člen ZDru-1.

1. površine, kjer je iz naravovarstvenih razlogov trajno prepovedan lov na vse vrste divjadi;
2. površine naselij in zaselkov;
3. javni in zasebni parki ter pokopališča;
4. vrtovi, nasadi, sadovnjaki, drevesnice in intenzivne kmetijske kulture, ograjeni z ograjo, ki ne dovoljuje prehoda zajcu ali parkljasti divjadi;
5. z ograjo obdani industrijski in drugi objekti;
6. površine vseh vrst obor, razen lovnih;
7. otroška in športna igrišča, redno obiskovana in označena sprehajališča, kopališča in podobni objekti;
8. površine, na katere dostop ni dovoljen;
9. površine vseh javnih cest, prog in druge tovrstne površine.

(2) V lovno površino se, razen površin iz prejšnjega odstavka, štejejo vse površine, vključno s tistimi, na katerih je zaradi ohranitve določenih vrst divjadi začasno prepovedano loviti.

(3) Površine obor, razen lovnih, ne štejejo v lovno površino lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom, v katerem se obora nahaja.

(4) Lovne in nelovne površine se določijo v katastru lovsko upravljavskega območja, lovišča in lovišča s posebnim namenom.

Določitev lovnih površin je pomembna zaradi prevzema odgovornosti v primeru nespoštovanja in ob morebitni povzročeni škodi ali poškodbah.

43. člen (1. odstavek) obravnava področje opravljanje lova.

(1) Divjad se lovi v skladu z določbami tega zakona, načeli lovske pravičnosti, z vrsti divjadi primernim lovskim orožjem in izstrelkom ter na način, ki ne sme:

- ♣ ogrožati življenja ali zdravja ljudi;
- ♣ divjadi pretirano vznemirjati ali izpostavljati nepotrebnemu trpljenju;
- ♣ povzročati škode lastnikom zemljišč.

V ZDLov-1 so v 44. členu napisane prepovedi pri opravljanju lova (izvleček).

(1) Prepovedano je:

1. loviti divjad v nasprotju z 38. členom in v nasprotju s pogoji iz drugega odstavka 42. člena tega zakona;

2. loviti divjad na površinah, ki so izločene iz lovne površine lovišča;
3. uporabljati lovsko orožje na skupinskih lovih bližje kot 50 m od naselij in zaselkov;
5. loviti divjad na ograjenih nelovnih površinah brez pisnega dovoljenja lastnika oziroma upravljavca;
7. nastavljeni divjadi, razen v primerih določenih s tem zakonom, pasti, zanke, mreže ali limanice;
9. uporabljati pri lovu orožje in naboje manjše moči, kot je predpisano;
10. uporabljati pri lovu kratkocevno strelno orožje, razen za usmrtilni strel ranjene, bolne ali onemogle divjadi in za obrambo pri iskanju obstreljene nevarne divjadi;
11. uporabljati pri lovu, razen pri odlovu žive divjadi, orožje na zračni ali plinski pritisk in avtomatsko orožje;
12. uporabljati pri lovu polavtomatsko orožje, katerega nabojnik je mogoče napolniti z več kot dvema nabojema;
13. uporabljati pri lovu v prosti naravi ali v lovnih oborah, lok ali lokostrel;
16. loviti divjad iz motornih ali zračnih vozil, železnic, žičnic ali motornih čolnov in drugih prevoznih sredstev;
24. uporabljati pasti stopalke in pasti, ki ne omogočajo selektivnega lova;
25. loviti divjad v drugih primerih, če tako določa zakon.

(2) Minister lahko zaradi spoštovanja ratificiranih mednarodnih pogodb ter v drugih utemeljenih primerih predpiše dodatne prepovedi pri lovu.

(3) Minister lahko z odločbo, izdano v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo narave, na določenem kraju in za določen čas izjemoma odpravi posamezne prepovedi iz prvega odstavka tega člena, če je to potrebno za znanstveno-raziskovalne namene oziroma v drugih posebej utemeljenih primerih.

60. člen (pravica udejstvovanja v lovu)

(1) Pravico udejstvovanja v lovu ima državljan oziroma državljanica Republike Slovenije ali tuji državljan oziroma tuja državljanica s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: lovec oziroma lovka), ki ima opravljen lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico ali je zaposlen oziroma zaposlena v lovišču s posebnim namenom. Kdor nima lovskega izpita, sme loviti le v spremstvu osebe, ki ima lovski

izpit in veljavno lovsko izkaznico ali je zaposlen oziroma zaposlena v lovišču s posebnim namenom.

(2) Lovec se lahko udejestvuje v lovu pod pogoji, ki so določeni s tem zakonom.

(3) Tuji državljani oziroma tuje državljanke, ki nimajo stalnega bivališča v Republiki Sloveniji, lahko lovijo kot lovski gosti oziroma gostje, ki si pravico udejestvovanja v lovu pridobijo od upravljavca. Lovskim gostom mora upravljavec zagotoviti strokovno spremstvo.

(4) Za kršitev določil tega zakona, ki jih pri lovu storijo osebe iz prejšnjega odstavka, je poleg teh oseb odgovoren upravljavec, pri katerem se lovsko udejestvujejo.

Predstavljeni so le najpomembnejši členi oz. njihovi izvlečki, kateri so pomembni za razumevanje tematike tega diplomskega dela.

Odločba Ustavnega sodišča (Uradni list RS 120/2006) navaja neskladje Zakona o divjadi in lovstvu z ustavo Republike Slovenije. Posledica določbe bo naknadno spreminjanje zakona.

3.2 PRAVILNIK O VRSTAH IN MOČI LOVSKEGA OROŽJA

Pravilnik o vrstah in moči lovskega orožja, načinu zasledovanja ranjene ali obstreljene živali ter višini škode na divjadi, ki je povzročena s protipravnim lovom.

2. člen obravnava vrste lovskega orožja:

(1) Lovsko orožje je dolgocevno in kratkocevno strelno orožje kategorij B1, B5, B6, C1, C2, C3 in D1, ki so opredeljene v predpisu, ki ureja orožje.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena je izjemoma pri lovu dovoljena tudi uporaba orožja iz kategorije B4, vendar se nabojnik ne sme napolniti z več kot dvema nabojema.

(3) Kratkocevno strelno orožje se uporablja kot varnostno orožje pri iskanju ranjene ali obstreljene divjadi in zavarovanih vrst prosto živečih živali ter za usmrtilni strel.

3. člen obravnava lovsko strelivo:

(1) Lovsko strelivo so naboji s krogli in naboji s šibrami.

(2) Krogle so lahko polno oplaščene, delno oplaščene in neoplaščene.

(3) Strelivo za lovsko orožje pri lovu na posamezne vrste divjadi in velikih zveri je predpisano v prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

3.3 ZAKON O OROŽJU

2. člen:

Pojem orožje:

Orožje po tem zakonu je predmet, izdelan ali prilagojen tako, da lahko pod pritiskom zraka, smodnikovih ali drugih plinov ali drugega potisnega sredstva izstreljuje krogle, šibre ali druge izstrelke, oziroma razpršuje pline, tekočino ali drugo substanco in drugi predmeti, ki so po svojem bistvu namenjeni zlasti: – da z neposrednim učinkovanjem preprečijo ali zmanjšajo napad ali nevarnost; – za lov; – za športno streljanje.

3. člen

Razvrstitev in kategorizacija orožja

Orožje po tem zakonu se razvršča v naslednje kategorije:

Kategorija A: prepovedano orožje:

1. eksplozivni vojaški izstrelki in lanserji;
2. avtomatsko strelno orožje;
3. orožje, prikrito v druge predmete;
4. strelivo s prebojnim, eksplozivnim ali vnetljivim učinkom in izstrelki za tako strelivo;
5. strelivo za pištole in revolverje s kroglo, ki ima razširni (ekspanzijski) učinek in krogle za tako strelivo, razen streliva za lovsko ali športno orožje za osebe, ki imajo pravico do tega orožja;

6. vojaško orožje;
7. eksplozivno orožje in njegovi deli;
8. hladno orožje;
9. posebna oprema za orožje.

Kategorija B: orožje, za katerega je potrebno predhodno dovoljenje:

1. polavtomatsko ali repetirno kratkocevno strelno orožje;
2. enostrelno kratkocevno orožje s centralno udarno iglo;
3. enostrelno kratkocevno orožje za strelivo z robnim vžigom, s skupno dolžino do 28 centimetrov;
4. polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z nabojnikom in ležiščem naboja za več kot tri naboje;
5. polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z nabojnikom in ležiščem naboja za največ tri naboje, pri katerem je nabojnik snemljiv, oziroma ni gotovo, ali je orožje takšne konstrukcije, da ga je mogoče z običajnim orodjem predelati v več kot tristrelno orožje z enim polnjenjem;
6. repetirno in polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z gladko cevjo, skupne dolžine do 60 centimetrov;
7. polavtomatsko strelno orožje za civilno uporabo, ki je podobno avtomatskemu strelnemu orožju.

Kategorija C: orožje, ki je vezano na predhodno dovoljenje, vendar z olajšavami:

1. repetirno dolgocevno strelno orožje, ki ni zajeto v 6. točki kategorije B;
2. dolgocevno orožje z eno ali več enostrelnimi risanimi cevmi;
3. polavtomatsko dolgocevno strelno orožje, ki ni zajeto v točkah 4 do 7 kategorije B;
4. enostrelno kratkocevno orožje za strelivo z robnim vžigom in s skupno dolžino nad 28 centimetrov.

Kategorija D: orožje, ki ga je potrebno prijaviti:

1. enostrelno dolgocevno orožje z eno ali več gladkimi cevmi,
2. plinsko orožje,
3. reprodukcije strelnega orožja, pri katerem se ne uporablja enovitega naboja,

4. možnarji,
5. staro orožje,
6. zračno orožje,
7. orožje s tetivo,
8. električni paralizatorji,
9. razpršilci.

Za orožje se šteje tudi strelivo in deli orožja, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Ne šteje se za orožje po tem zakonu:

1. dekorativno orožje;
2. imitacije orožja;
3. orožje, ki je trajno onesposobljeno za uporabo s tehničnimi postopki, ki jih določi pristojno ministrstvo;
4. orožje, ki je namenjeno za alarm, signaliziranje, reševanje življenj, omamljanje in klanje živali, lov s harpuno, v industrijske ali tehnične namene;
5. strelivo za orožje iz 6. in 7. točke kategorije D, sam izstrelek (krogel, šibre) in tulec brez netilke.

Kot lovsko orožje se sme uporabljati orožje iz kategorij B1, B5, B6, C1, C2, C3, D1 in izjemoma pri lovu B4.

B1: polavtomatsko ali repetirno kratkocevno strelno orožje;

B4: polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z nabojnikom in ležiščem naboja za več kot tri naboje;

B5: polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z nabojnikom in ležiščem naboja za največ tri naboje, pri katerem je nabojnik snemljiv oziroma ni gotovo, ali je orožje takšne konstrukcije, da ga je mogoče z običajnim orodjem predelati v več kot tristrelno orožje z enim polnjenjem;

B6: repetirno in polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z gladko cevjo, skupne dolžine do 60 centimetrov;

C1: repetirno dolgocevno strelno orožje, ki ni zajeto v 6. točki kategorije B;

C2: dolgocevno orožje z eno ali več enostrelnimi risanimi cevmi;

C3: polavtomatsko dolgocevno strelno orožje, ki ni zajeto v točkah 4 do 7 kategorije B;

D1: enostrelno dolgocevno orožje z eno ali več gladkimi cevmi,

22. člen

Splošno pravilo

Vsakdo mora z orožjem in strelivom ravnati s posebno skrbnostjo. Posebna skrbnost pri ravnanju z orožjem se kaže v njegovi pravilni in strokovni uporabi, nošenju, prenašanju in hrambi ter prizadevanju, da je orožje v brezhibnem stanju.

47. člen

Nabava streliva

Posameznik lahko nabavlja strelivo za lovsko, športno ali varnostno orožje na podlagi orožnega lista za to orožje. Izjemoma lahko pristojni organ izda dovoljenje za nabavo streliva posamezniku, ki ima orožno listino za orožje, ki je preizkušeno in žigosano po predpisih o preizkušanju in žigosanju oziroma označevanju ročnega strelnega orožja in streliva. Pravna oseba in podjetnik posameznik lahko nabavlja to strelivo za lovsko, športno ali varnostno orožje na podlagi orožnega posestnega lista za to orožje.

Omeniti velja Evropsko direktivo, z dne 18. junija 1991, o nadzoru nabave in posedovanja orožja, kjer je v 3. členu zapisano, da *»lahko članice v svoji zakonodaji sprejmejo določbe, ki so strožje od predvidenih v tej direktivi, pri čemer morajo upoštevati pravice, dodeljene osebam s prebivališčem v državah članicah ...«* Direktiva je namenjena delnemu poenotenju pravne ureditve tega področja na območju Evropske unije in poenotenju postopkov in poenostavitvah na območju tedaj Skupnosti, sedaj Evropske unije.

3.4 OROŽNE LISTINE

3.4.1 Pogoji za pridobitev orožne listine

Pogoj za pridobitev orožja so orožne listine, katerih poznamo več vrst. Na upravni enoti, na območju katere ima posameznik stalno bivališče (Oddelek za upravno notranje zadeve), se vloži zahtevek. Pogoji za izdajo orožne listine posamezniku so opredeljeni v Zakonu o orožju v, 14. členu:

Posamezniku se izda orožna listina za orožje kategorij B in C ter za orožje iz 1. do 5. točke kategorije D v skladu s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz orožne listine in ob upoštevanju pogojev iz tega člena. Pristojni organ izda posamezniku dovoljenje za nabavo orožja, dovoljenje za nabavo streliva, orožni list in dovoljenje za posest orožja, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da je dopolnil 18 let;
2. da ni zadržkov javnega reda;
3. da je zanesljiv;
4. da ima upravičen razlog za izdajo orožne listine;
5. da ima opravljen zdravniški pregled;
6. da je opravil preizkus znanja o ravnanju z orožjem.

Orožnih listin ne dobi posameznik, ki ni polnoleten, je bil pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje ali obsojen zoper javni red in mir z elementi nasilja. Če je posamezniku odvzeta opravilna sposobnost ali je odvisen od mamil ali alkohola, se mu prav tako ne izda orožna listina. Med upravičene razloge sodi dokaz posameznika, da je njegova osebna varnost ogrožena v tolikšni meri, da potrebuje varnostno orožje, da predloži dokazilo o članstvu v strelski športni organizaciji ali da je upravičen do lovskega orožja po predpisih o lovstvu. Posameznik mora pristojnemu organu predložiti pozitivno *spričevalo o izpolnjevanju zdravstvenih pogojev za posest ali nošenje orožja* (povzeto po Zoro-1: 15. – 17. čl.). *»Šteje se, da ima opravljen preizkus znanja o ravnanju z orožjem posameznik, ki je opravil preizkus znanja o ravnanju z orožjem v skladu s predpisi, ki urejajo nošenje orožja v državnih organih, član lovske družine in drugi posamezniki z opravljenim lovskim izpitom ...«* (Zoro-1: 19. čl.).

Kot je navedeno v 19. čl. Zakona o orožju noben izmed lovcev, za pridobitev orožne listine, ne potrebuje dokazila o *preizkusu znanja o ravnanju z orožjem*¹³. V praksi potrebuje posameznik za orožni list za potrebe lova le potrdilo iz matične lovske družine in zdravniški pregled.

Bolezni, poškodbe, ki predstavljajo nezmožnost za posest orožja:

I. nevrološka, psihološka in psihiatrična stanja in obolenja

1. nenormalna psihična stanja in bolezni, ki se manifestirajo kot intelektualna insuficienca, motnje, zmanjšanje ali odsotnost pazljivosti in koncentracije, psihomotorična in senzomotorična upočasnenost in nekontroliranost, ter deviacije osebnosti;
2. demenca vseh etiologij;
3. akutna psihoza ne glede na etiologijo ali kronična psihoza z izraženimi rezidualnimi ali regresivnimi spremembami;
4. izražene patološke spremembe v afektivni in moralno etični sferi osebnosti;
5. izražene hujše nevrotske motnje;
6. sindrom odvisnosti od alkohola, razen v medicinsko kontroliranih primerih abstinence najmanj 12 mesecev in brez psihičnih sprememb ali nevroloških komplikacij;
7. odvisnost od nedovoljenih drog, razen v medicinsko kontroliranih primerih abstinence 12 mesecev in brez psihičnih sprememb ali nevroloških komplikacij (Pravilnik o zdravniških pregledih ..., priloga 1, Uradni list RS 66/2001).

---

¹³ Formulacija v zakonu (19. čl.): »Šteje se, da ima opravljen preizkus znanja o ravnanju z orožjem posameznik, ki je ... član lovske družine in drugi posamezniki z opravljenim lovskim izpitom ...« pomeni, da si lahko posameznik, ki se je šele vključil v lovsko organizacijo, pridobi orožno listino in s tem posledično tudi orožje, ne da bi bil opravil lovski izpit ali preizkus znanja o ravnanju z orožjem. Pustimo ob strani govorce, da so lovski notranji nadzori strožji kot državni in da si pripravnik pridobi orožje, vendar ga v času njegovega pripravništva lahko uporablja le v prisotnosti mentorja (7. čl. Pravilnika o izobraževanju v lovskih organizacijah). Zavedati se moramo, da ima pripravnik orožje shranjeno doma in za orožje po zakonu odgovarja on, ne pa njegov mentor, ki mu je lahko v pomoč pri osnovah in inštrukcijah na strelišču in lovišču.

3.4.2 Orožne listine

Orožne listine so opredeljene v zakonu o orožju v II. delu – orožne listine, 10. člen tega zakona.

Vrste orožnih listin so:

- ♣ Dovoljenje za nabavo orožja;
- ♣ Dovoljenje za nabavo streliva;
- ♣ Orožni list;
- ♣ Dovoljenje za posest orožja;
- ♣ Orožni posestni list;
- ♣ Pooblastilo za nošenje orožja;
- ♣ Pooblastilo za prenos orožja;
- ♣ Pooblastilo za zbiranje orožja;
- ♣ Priglasitveni list.

Orožne listine so tudi druge listine za orožje, izdane na podlagi mednarodnih pogodb.

Na podlagi izdanih orožnih listin vodi Ministrstvo za notranje zadeve evidence o orožju v lasti fizičnih in pravnih oseb. Statistika o številu izdanih orožnih listin za potrebe lova ni dejanski odraz števila orožja, ki ga posedujejo slovenski lovci. Poleg registriranega orožja za lov, posedujejo nekateri lovci še orožje za potrebe športa, varnostno orožje, orožje v posesti in neznano količino neregistriranega orožja. V nadaljevanju se bom osredotočil le na orožje, ki je registrirano kot lovsko orožje.

Kot je razvidno iz priloge A, ni nobenega registriranega kosa orožja, ki bi ga imeli v lasti poslovni subjekti. Zaključujem, da je vso registrirano lovsko orožje v Republiki Sloveniji v posesti fizičnih oseb – lovcev.

Orožnih listin za lovsko orožje je bilo izdanih 66.148, slovenskih lovcev pa je približno 21.600. Preprost izračun nam pokaže, da povprečen slovenski lovec poseduje tri puške. Gledano statistično (spodnja tabela), je ena puška, puška z gladko cevjo, druga je puška z risano cevjo, tretja pa je kombinirana puška.

1% prebivalcev Slovenije poseduje 65% orožja, ki je v lasti fizičnih oseb.

Tabela 3.4.2.1: Orožne listine

		ORO LL	ORO LV	ORO LS	OPL	DPD
VSE OSEBE	SKUPAJ	66148	8184	3324	6225	17157
	AP Z GLADKO CEVJO	2	0	1	0	1
	AP Z RISANO CEVJO	2	0	1	24	2
	AVTOMATSKA PIŠTOLA	0	1	0	0	0
	BAJONET	0	0	0	0	8
	BRZOSTRELKA	0	0	0	0	8
	KOMBINIRANA LP	67	0	0	0	2
	KOMBINIRANA PUŠKA	12770	0	6	13	1418
	LP Z GLADKO CEVJO	100	0	0	5	7
	LP Z RISANO CEVJO	87	0	0	0	1
	MITRALJEZ	0	0	0	0	1
	MK PUŠKA ZA ŠPORT	1	0	2	0	0
	MK PUŠKA ZA LOV	56	0	0	0	1
	MK REVOLVER	0	1	2	0	0
	MOŽNAR CEVNI	0	0	0	76	7
	OSTALO	1	0	1	9	44
	PAP Z GLADKO CEVJO	243	0	37	6	37
	PAP Z RISANO CEVJO	635	1	118	108	153
	PIŠTOLA	148	1037	239	766	943
	POLAVTOMATSKA PIŠTOLA	1919	6419	1582	2816	4870
	PUŠKA	664	0	8	55	86
	PUŠKA Z GLADKO CEVJO	17944	1	190	96	4456
	PUŠKA Z RISANO CEVJO	5068	0	152	631	877
	REVOLVER	2320	712	442	194	723
	RP Z GLADKO CEVJO	430	0	36	3	91
	RP Z RISANO CEVJO	23690	4	507	1384	3419
	SAMOKRES	1	8	0	39	1
	VOJAŠKA PUŠKA	0	0	0	0	1

Vir: Ministrstvo za notranje zadeve 2006.

Pomen okrajšav v tabeli:

- ♣ ORO LL = orožni list za lovsko orožje;
- ♣ ORO LV = orožni list za varnostno orožje;
- ♣ ORO LS = orožni list za športno orožje;
- ♣ OPL = orožni posestni list;
- ♣ DPD = dovoljenje za posest.

Podatke iz zgornje tabele sem smiselno združil v pet skupin oz. skupin vrst lovskega orožja.

Največjo skupino lovskega orožja predstavljajo puške z risano cevjo. V to skupino spadajo:

- ♣ Avtomatske puške z risano cevjo;
- ♣ Lovske puške z risano cevjo;
- ♣ Puške;
- ♣ Repetirne puške z risano cevjo;
- ♣ Puške PAP z risano cevjo;
- ♣ Puške z risano cevjo.

Druga, po številčnosti, je skupina pušk z gladko cevjo. Sem spadajo:

- ♣ Avtomatske puške z gladko cevjo;
- ♣ Lovske puške z gladko cevjo;
- ♣ Repetirne puške z gladko cevjo;
- ♣ Puške PAP z gladko cevjo;
- ♣ Puške z gladko cevjo.

V tretji skupini so kombinirane puške:

- ♣ Kombinirane lovske puške;
- ♣ Kombinirane puške.

V četrto skupino sem združil vso kratkocevno orožje¹⁴:

- ♣ Pištole;
- ♣ Polavtomatske pištrole;
- ♣ Revolverji;
- ♣ Samokres.

---

¹⁴ V Zoro-1 je v 4. členu podana zanimiva opredelitev kratkocevnega in dolgocevnega orožja:

»1. *Kratkocevno strelno orožje je orožje, pri katerem cev ni daljša od 30 centimetrov, ali katerega skupna dolžina ne presega 60 centimetrov.*

2. *Dolgocevno strelno orožje je orožje, pri katerem je cev daljša od 30 centimetrov, ali njegova skupna dolžina presega 60 centimetrov.*«.

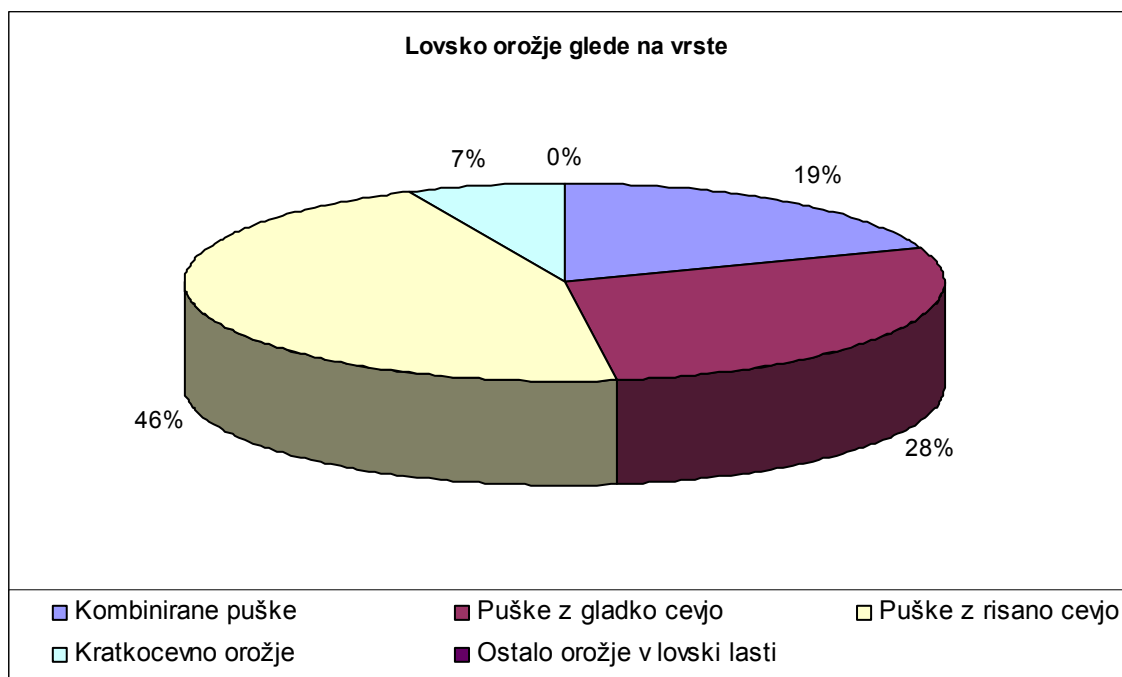
Boljša definicija bi bila, če bi bila definirana le ena kategorija in bi drugo kategorijo predstavljala vsa orožja, ki ne bi spadala v prvo kategorijo. Veljavna formulacija v zakonu lahko privede do stanja, ko imamo orožje (npr. orožje, ki ima cev daljšo od 30 cm, a skupna dolžina ne presega 60 cm), katero ne spada ne v eno in ne v drugo kategorijo.

V peto skupino pa sem združil vso preostalo orožje v lovski posesti (malokalibrske puške in orožje, ki je bilo registrirano kot »ostalo«).

Tabela 3.4.2.2: Orožje razvrščeno v skupine

Kombinirane puške	12837	19%
Puške z gladko cevjo	18719	28%
Puške z risano cevjo	30146	46%
Kratkocevno orožje	4388	7%
Ostalo orožje v lovski lasti	58	0%
Σ	66148	100%

Graf 3.4.2.1: Lovsko orožje glede na vrste

Najnevarnejše je orožje z risano cevjo, ki ga je tudi največ. Izstrelki iz teh orožij imajo največji domet in ciljno energijo ter povzročijo najnevarnejše rane ali celo smrt¹⁵. Uporabljajo se predvsem za lov na visoko divjad¹⁶, ki se lahko lovi na različne načine. Najvarnejši način je strel oz uplenitev iz visoke preže, saj se lovec lahko skoncentrira in mirno odda strel. Čeprav krogla žival prebije, se slednja največkrat zarije v zemljo

¹⁵ Iz te ugotovitve izzemam nevarnost gladkocevnega orožja oz. njihovih nabojev na majhnih razdaljah, ki povzročijo enake ali pa celo hujše posledice kot izstrelki iz risanic. Še prav posebej nevarni so enoviti naboji za gladkocevno orožje.

¹⁶ Srnjad, jelenjad, divji prašiči, rogarji ...

in s tem nikogar ne ogroža. Vsi ostali¹⁷ načini lova na visoko divjad so nevarnejši, saj se ponavadi strelja hitreje in v naglici ter se strelec le malo kdaj prepriča o poti naboja, če cilj prebije ali če kroglja rekušira.

3.4.3 Sprememba stanja orožnih listin (30. 11. 2005; 31. 12. 2006)

Primerjava podatkov¹⁸ o orožnih listinah konec novembra 2005 in konec leta 2006 nam pokaže razliko stanja v orožju, ki je namenjeno za uporabo slovenskega lovca.

Tabela 3.4.3.1: Sprememba števila orožja

Št. kosov orožja za lovsko rabo (31. 12. 2006)		Št. kosov orožja za lovsko rabo (30. 11. 2005)		razlika
SKUPAJ	66.148	SKUPAJ	63.690	2.458
AP Z GLADKO CEVJO	2	AP Z GLADKO CEVJO	2	0
AP Z RISANO CEVJO	2	AP Z RISANO CEVJO	2	0
KOMBINIRANA LP	67	KOMBINIRANA LP	69	-2
KOMBINIRANA PUŠKA	12.770	KOMBINIRANA PUŠKA	12.511	259
LP Z GLADKO CEVJO	100	LP Z GLADKO CEVJO	103	-3
LP Z RISANO CEVJO	87	LP Z RISANO CEVJO	90	-3
MK PUŠKA ZA ŠPORT	1	MK PUŠKA ZA ŠPORT	1	0
MK PUŠKA ZA LOV	56	MK PUŠKA ZA LOV	56	0
OSTALO	1	OSTALO	1	0
PAP Z GLADKO CEVJO	243	PAP Z GLADKO CEVJO	219	24
PAP Z RISANO CEVJO	635	PAP Z RISANO CEVJO	559	76
PIŠTOLA	148	PIŠTOLA	145	3
POLAVTOMATSKA PIŠTOLA	1.919	POLAVTOMATSKA PIŠTOLA	1.466	453
PUŠKA	664	PUŠKA	669	-5
PUŠKA Z GLADKO CEVJO	17.944	PUŠKA Z GLADKO CEVJO	17.556	388
PUŠKA Z RISANO CEVJO	5.068	PUŠKA Z RISANO CEVJO	4.948	120
REVOLVER	2.320	REVOLVER	2.103	217
RP Z GLADKO CEVJO	430	RP Z GLADKO CEVJO	418	12
RP Z RISANO CEVJO	23.690	RP Z RISANO CEVJO	22.771	919
SAMOKRES	1	SAMOKRES	1	0

¹⁷ Zasledovanje, skupni lovi ...

¹⁸ Glej prilogo A1 in prilogo A2.

Iz tabele je razvidno, da se je število lovskega orožja v 13-ih mesecih povečalo za 2.458 enot (3,72%).

Nominalno se je najbolj povečalo število repetirnih pušk z risano cevjo, in sicer za 919 enot, sledijo pa polavtomatske pištole (453), puške z gladko cevjo (388) in kombinirane puške (259).

Pa pogledimo na spremembo števila kosov lovskega orožja iz perspektive odstotnih točk¹⁹. Relativno največja sprememba je nastala pri kategoriji polavtomatskih pištol, in sicer se je stanje povečalo kar za 23,61%! Sledijo vrste: puška PAP z risano cevjo, 11,97%; puška PAP z gladko cevjo, 9,88% in revolverji, 9,35%.

Podatke iz zgornje tabele sem spet smiselno združil v pet skupin oz. skupin vrst lovskega orožja²⁰.

Tabela 3.3.3.2: Sprememba števila orožja razvrščenega v skupine

	30. 11. 2005	31. 12. 2006	Razlika	Razlika (%)
Kombinirane puške	12.580	12.837	257	2,00%
Puške z gladko cevjo	18.298	18.719	421	2,25%
Puške z risano cevjo	29.039	30.146	1.107	3,67%
Kratkocevno orožje	3.715	4.388	673	15,34%
Ostalo orožje v lovski lasti	58	58	0	0,00%
Σ	63.690	66.148	2.458	3,72%

Številsko se je najbolj povečalo število pušk z risano cevjo (1.107), kar lahko povežemo z večanjem števila srnjadi, jelenjadi in divjega prašiča²¹ v loviščih širom po vsej Sloveniji. Nekdaj med lovci zelo priljubljene malokalibrske puške²² sedaj izpodrivajo puške risanice malih kalibrov, predvsem v kalibru .223 Rem, ki se tudi najpogosteje uporabljajo kot puške velikega kalibra, za precizno streljanje na lovskih in športno strelskih tekmovanjih. Tudi to dejstvo ima za posledico večanje števila pušk z risano cevjo in stagnacijo oz. manjšanje števila malokalibrskih pušk. Čeprav med kalibri malokalibrskih pušk in kalibrom .223 Rem ni bistvene razlike, pa je razlika

¹⁹ Sprememba (razlika) / št. kosov k. 2006 * 100.

²⁰ Uporabljen je enak ključ za določanje skupin kot v predhodnem primeru.

²¹ Te živalske vrste in ostala visoka divjad se lovi z risanicami.

²² V tabeli so zavzete v skupini »ostalo orožje v lovski lasti«.

v naboju in karakteristikah balistike. .223 Rem ima bistveno močnejše polnjenje in je veliko bolj rezantna, hitrejša in ima daljši domet. Izpostavljena dejstva potrjujejo, da lovci posegajo po tem orožju zaradi cenene vadbe (streliva), v primerjavi z močnejšimi kalibri.²³

Vse zgoraj naštetih vrste oz. skupine lovskega orožja, razen kratkocevnega orožja, se uporabljajo za odstrel divjadi. Kratkocevno orožje se v lovstvu izključno uporablja za milostni strel²⁴ in za varnost pri iskanju obstreljene divjadi. Povečanje števila kratkocevnega orožja (673 kosov) za 15,34% bi pripisal bolj »modi« v lovskih vrstah, kot potrebi za delo v lovišču. Kratkocevno orožje je postalo cenovno dostopno²⁵ in nekakšen prestižen simbol. Dejstvo je tudi, da Zakon o orožju dovoljuje lovcem kratkocevno orožje, kar prejšnji zakon ni dovoljeval.

Kratkocevno orožje (revolverji in polavtomatske pištolo) je primernejše za usmrtilni strel divjadi, ker je priročnejše. Z njim je lažje ravnati (a tudi težje zadeti!) in ga lahko v primernem toku vedno nosimo s seboj. Tudi kadar moramo oddati usmrtilni strel na divjad, ki ranjena leži na cesti ali cestnem robu, je manj nevarno ustreliti z revolverjem ali polavtomatsko pištolo kot pa s puško risanico. Ponavadi streljamo iz neposredne bližine (na razdaljah manj od enega metra) in ravno za take namene je kratkocevno orožje najprimernejše (Tratnik 1/2007: 10). Slednje velja za poklicne lovce, lovce, ki uplenijo večje število parkljaste divjadi in za vodnike psov krvosledcev. Za vse ostale imetnike kratkocevnega orožja v lovskih vrstah, pa so razlogi za nabavo tovrstnega orožja drugačnega značaja in potreb.

Kratkocevno orožje je nevarnejše od dolgocevnega iz več razlogov. Ker je majhnih dimenzij, se ga lahko nosi prikrito in je bolj nevarno tudi samemu lastniku. Več nesreč je možnih pri čiščenju orožja, lahko se ga izkorišča za varovanje ali groženje²⁶.

---

²³ Pri tem ne smemo zanemariti dejstva, da je v Sloveniji zelo malo urejenih strelišč za streljanje s puškami z velikim kalibrom.

²⁴ Milostni strel je strel v že zadeto, vendar še ne mrtvo žival, da se ji skrajšajo muke.

²⁵ Tako kot tudi druge vrste orožja, predvsem rabljeno. Na tržišču med poceni izdelki prevladujejo predvsem pištolo CZ, ki so bile v službeni rabi v Jugoslaviji (vojska, policija).

²⁶ Kar pa nikakor ni namen kratkocevnega orožja, ki je namenjeno le in izključno za lovske potrebe.

3.4.4 Lovska orožja, ki ne potrebujejo orožnih listin

V Sloveniji je dovoljeno loviti le z ognjenim orožjem²⁷.

Lov z lokom je dandanes legaliziran v vsej Severni Ameriki, Kanadi, Južni Ameriki, Avstraliji, na Novi Zelandiji, v številnih deželah Afrike in Azije, v Evropi pa v Franciji, Španiji, na Portugalskem, na Madžarskem, Danskem, v Rusiji, z določenimi omejitvami (lov bobra, male divjadi in srnjadi) na Finskem, na Švedskem potekajo testni lovi v velikih oborah, (DPLL, 2004) ...

Tudi v Slovenji so lovci z lokom, ki lovijo v zgoraj naštetih deželah. Zame zanimivo dejstvo pa je, da imajo ti ljudje doma neregistrirano orožje. Prav tako lahko k tej skupini pridružimo še vse športne lokostrelce in tiste, ki imajo lok kar tako. V to kategorijo še vpišemo vse samostrele. V Zakonu o orožju je orožje s tetivo opredeljeno v kategoriji D pod zaporedno številko 7 kot orožje, ki ga je potrebno prijaviti. »Zakon o orožju (Zoro-1) (Ur. l. RS, 61/2000, 73/2004) uvršča orožje s tetivo v kategorijo »D« v drugo dovoljeno orožje za katerega ni potrebno posebno dovoljenje« (stat. podatki za diplomsko nalogo, 6. 3. 2007).

Ministrstvo za notranje zadeve oz. noben pristojen organ ne vodi evidence o zgoraj omenjenem orožju, kar ima za posledico dejstvo, da ob nesrečah ni ciljne skupine hipotetičnih storilcev.

Vsa orožja s tetivo imajo ob nepooblaščenih in namernih uporabi lahko tudi tragične posledice.

---

²⁷ 2. člen Pravilnika o vrstah in moči lovskega orožja.

4. VARNOSTNA KULTURA

Varnostno kulturo nekateri avtorji razumejo kot niz različnih idej, norm in praks, ki prispevajo k povečanju varnosti družbenih dejavnikov in držav. Pojem varnosti se v zadnjih desetletjih vse bolj obravnava tudi z vidika različnosti virov ogrožanja, pristopov k razumevanju varnosti; strokovna literatura o varnostni kulturi se je v precejšnji meri premaknila proti sociološkemu razumevanju varnosti, ki poudarja varnost kot občutek posameznika, da ima kognitivni nadzor nad kontekstom medsebojnega vplivanja – takšno razumevanje se ozko povezuje s konceptom zaupanja (Giddens v Brezovšek, Haček 2006: 46). Varnostna kultura ima izrazito socialno substanco, ki daje pomen vsakdanjim nalogam in ciljem v organizaciji oziroma poudarja človeške strani v njej (Brezovšek, Haček 2006: 45).

Varnostna kultura je splet v preteklosti uspešnih načinov reševanja varnostnih problemov, ki se uporabljajo za reševanje prihodnjih problemov (Ambrož 1999: 2).

Kultura je orodje za doseganje organizacijskih ciljev varnostnega oziroma obrambnega sistema, nanjo pa vplivajo razporeditev moči, vlog, nalog in kultura osebnosti (Brezovšek, Haček 2006: 45).

Kultura se z učenjem prenaša z ene osebnosti na drugo, z difuzijo pa z ene skupine na drugo ali iz enega družbenega sistema na drugega (Brezovšek, Haček 2006: 45)!

Varnostno in obrambno kulturo merimo na čustveni, spoznavni in vrednostni ravni, ter na ravni aktivne udeležbe v obrambnih in varnostnih procesih okolja, pri čemer upoštevamo klasično opredelitev politične kulture (Almond in Vebra v Brezovšek, Haček 2006: 44).

»Idealna varnostna kultura je odprta kultura, ki temelji na poštenju, zaupanju, komunikaciji, sodelovanju, gospodarnosti, profesionalnosti, enakosti in spoštovanju osebne varnosti vseh in na osebni ravni« (Ambrož 1999: 6).

Pomen varnostne kulture je ta, da se posameznik in/ali celoten družbeni sistem zaveda in deluje s sprejetimi normami, jih nadgrajuje ter razpečuje sprejete vzorce varnostne kulture drugim posameznikom, skupinam ali celotnim družbenim sistemom. Implicirano na obravnavano področje, zapisano pomeni; da (lovsko) orožje²⁸ ne ogroža notranje varnosti in varnosti v občem, če se vsi subjekti zavedajo svojih vlog, nalog in dolžnosti. Na eni strani imamo uporabnike orožja (lovce), kateri

---

²⁸ Sama posest, še bolj pa uporaba le-tega.

so zakonsko obvezani upoštevati splošno sprejete norme, na drugi strani pa je civilna družba, ki sprejema skupino (lovce) skozi izkustvo in s tem uravnava stopnjo legitimnosti in zaupanja v skupino, ki hipotetično lahko ogroža varnost. Torej, če sistem vzpostavi visoko razvito zavedanje o pomembnosti varnostne kulture in varnostno kulturo v skupini, bo ta skupina z difuzijo širila varnostno kulturo na druge posameznike, skupine in celotno civilno družbo.

4.1 VARNO RAVNANJE Z OROŽJEM

Čeprav je velika večina uporabnikov orožja slišala vse oz. veliko o varnem ravnanju z orožjem, ugotavljam, da se vseeno največ nesreč (izvzajem samomore) zgodi zaradi (ne)varnega ravnanja z orožjem.

Kljub označbi, da je strelno orožje nevarna stvar, moramo vedeti, da samo po sebi nobeno orožje, pa naj gre za pištolo ali puško, ni nevarno, zelo nevaren pa je človek, ki z njim nevarno ravna, namerno ali ne. Varno ravnanje z orožjem je temelj orožne kulture, zato naj vsak uporabnik šteje za svojo dolžnost poskrbeti, da se varnostna pravila ves čas dosledno upoštevajo (Hartman, Štupar 2004: 8).

Ena od osnovnih nevarnosti je, da postane lastnik s svojim orožjem kar preveč "domač". Če z njim pogosto ravna in ga redno uporablja, začne zanemarjati katero od varnostnih pravil in izgubi občutek, da je to lahko usodno (Hartman, Štupar 2004: 8).

Prepogoste nesreče z lovskim orožjem imajo tragične posledice in kvarijo ugled slovenskega lovstva. Pregled vzrokov nesreč kaže na nepreračunljivost, neprevidnost in lahkomiselnost. Mnogo nesreč se zgodi s »prazno, nenabito« puško, pogosto pa nesrečam botruje tudi alkohol. To so bili osnovni razlogi za to, da smo preizkus praktičnih znanj iz ravnanja z orožjem in strelčevih sposobnosti poverili izpitni komisiji pri Zvezi lovskih družin, lovske družine pa so dolžne in odgovorne, da v svojih vrstah skrbijo za varen lov ter ustrezno ukrepajo (Tratnik 1990: 5).

Najpomembneje je, da se vedno prepričamo, kdaj je orožje prazno ter, da se ravna s praznim tako kot s polnim. Prav tako pomembna je izbira varne smeri. Varna smer naj bi bila smer, kjer ni nikogar ali ničesar, kar ne bi hoteli poškodovati ali uničiti. Upoštevati pa moramo, da se krogla ali šibre lahko odbijejo ali prebijejo določeno površino. Zato je pomembno, da to upoštevamo in se izogibamo kritičnim strelom. Le

tedaj, ko smo prepričani o tarči ter nekritičnosti strela ter imamo cev obrnjeno v smer tarče, premaknemo prst na sprožilec. Samo tako bomo preprečili »samospožitev« in se izognili nezaželenim strelom. Če upoštevamo samo ti dve navodili, smo izključili že večino možnosti za nesreče, ob predpostavki, da je orožje v brezhibnem stanju.

Vedno preverite delovanje prožilnega in osnovnih varnostnih mehanizmov, preden v orožje vstavite naboje in ga namerite v tarčo (Hartman, Štupar 2004: 9)! Kajti le tako bo nabito orožje tudi pravilno in varno delovalo. Zelo pomembno je vedeti kako in kdaj je orožje zaklenjeno, princip delovanja varovalke ter sploh celotnega sistema. Uporabniki bi morali koristiti le originalno strelivo oz. strelivo, ki je polnjeno v predpisanih mejah, saj le tako ne bodo poškodovali orožja, sebe in/ali tretjih oseb. Poskrbeti moramo za svojo zaščito, zato je skorajda nujna uporaba zaščita sluha in vida. Pok in delci ob sprožitvi so nevarni za obe čutili.

Orožje vedno shranjujemo tako, da je zaščiteno pred dostopom nepooblaščenih oseb. To zahteva zakon o orožju (Hartman, Štupar 2004: 10). Shranjeno orožje naj bo zaklenjeno, prazno in ločeno od streliva. Če imamo pri hiši otroke, niso dovolj le zgoraj naštetih varnostni ukrepi, pomembno je, da otroke varno in pravilno vzgajamo. Orožje naj bo zaklenjeno in ne skrito, saj ti skriti kotički burijo domišljijo in so otrokom najbolj zanimivi in obenem nevarni za njih in njih bližnje.

Ko je otrok dovolj star, da razume vašo razlago, lahko ob vzpostavljanju primernega spoštovanja do orožja preprečimo nevarno ravnanje z njim in tako zmanjšamo verjetnost nesreče. Otroke poučimo o varnem ravnanju z orožjem in jim damo vedeti, da se je ob njem vedno treba držati določenih pravil. Če pokažejo željo, da bi orožje tudi sami podržali v roki, jim tega ne gre prepovedovati, saj bi v tem primeru orožje postalo še bolj zanimivo in bi ga morda skušali poiskati, ko staršev ne bo zraven. Otrok mora vedeti, da gre za pravo orožje, ki ni uporabno kot igrača in katerega cev ne sme biti nikdar obrnjena proti človeku. Če bo vedel, da si lahko z vašim dovoljenjem kadarkoli ogleda pištolo ali puško, mu ta najverjetneje ne bo več tako zanimiva, da bi jo iskal in se z njo igral na skrivaj (Hartman, Štupar 2004: 10). Zgornji zapis lahko strnemo v 10 pravil.

Deset varnostnih pravil: z orožjem vedno ravnaj, kot da je napeto!

1. Do trenutka sprožitve, prsta nimam na sprožilcu;
2. Orožje imam vedno obrnjeno v varno smer;
3. Ko vzamem orožje v roke, se takoj prepričam ali je napolnjeno;

4. Vedno se prepričam o svoji tarči, kaj je pred njo in kaj za njo;
5. Uporabljam le orožje, s katerim znam ravnati;
6. Prepričam se, da varnostni mehanizmi orožja delujejo;
7. Uporabljam le strelivo, ki je namenjeno mojemu orožju;
8. Vedno uporabljam primerno zaščito vida in sluha;
9. Pod vplivom opojnih sredstev ne uporabljam orožja;
10. Orožje shranjujem varno pred dostopom nepooblaščenih oseb (Hartman, Štupar 2004: 9).

Če bi se vsi lovci in uporabniki orožja nasploh držali teh desetih »zapovedi«, ne bi bilo nesreč oz. bi bile zmanjšane le na tiste, ki nastanejo zaradi tehnične narave.

Vsa pravila varnega ravnanja, ki jih običajno imenujemo kar deset zapovedi, bi lahko zlili v eno osnovno, pravzaprav v dve. Prvo pravilo bi se glasilo: ***ne glede na to ali so v orožju dejansko naboji ali ne, z njim ves čas ravnamo tako, kot da je polno in da bo ob pritisku na sprožilec iz cevi izstrelilo kroglo***. Če bi dosledno upoštevali to pravilo, bi se izognili vsaki nesreči. V praksi na žalost velikokrat doživimo obratno, da se s polnim orožjem ravna, kakor da je prazno (Hartman, Štupar 2004: 8).

Lovska zveza Slovenije v svojih publikacijah permanentno opozarja na pereče področje varnega ravnanja z (lovskim) orožjem. Tako sem zasledil, da že več let tiskajo žepne koledarčke, ki na hrbtni strani vsebujejo *Pravila obnašanja na skupnih lovih*²⁹. Nekatera pravila se nanašajo na varno uporabo orožja:

- ♣ Napolni jo (puško) šele, ko te lovovodja postavi na stojišče in izprazni takoj, ko slišiš znamenje za konec pogona;
- ♣ Dobro si zapomni, kje stojita levi in desni sosed in v kateri smeri so razporejeni ostali strelci. Streljaj samo na divjad, ki je v programu lova in si jo prej dobro ocenil ter ima za seboj kritje. Ne streljaj na divjad, ki se približuje sosednjemu lovišču;
- ♣ Na stojišču bodi miren in ga nikoli ne zapuščaj, niti po oddanem strelu na divjad, saj je to izredno nevarno;
- ♣ Če sodeluješ v lovu kot gonjač ali v pritisku, opravljaj svojo nalogo temeljito. Strel s kroglo v pogonu praviloma ni dovoljen ...

---

²⁹ Največ nesreč se pripeti na skupnih lovih, izvzemam samomore!

- ♣ Puške nikoli ne obračaj proti solovcem. Med pogoni oziroma ob malici imej puško prelomljeno ali odprto in prazno. Vedi, da je prazna puška najboljša varovalka. Med polnjenjem in praznjenjem jo vedno obrni v zrak ali v zemljo;
- ♣ Lov in alkohol sta združljiva šele na zadnjem pogonu, vendar tudi tedaj poskrbi, da ne boš kvaril ugleda slovenskih lovcev in se boš varno pripeljal domov.

(Vir: Lovski koledarček 2006 – 2007).

Vsekakor je problem akuten in se ga zavedajo vse organizacije, ki so neposredno ali posredno povezane z oboroženimi posamezniki. Le te venomer opozarjajo na pravila o varnem ravnanju z orožjem. Ena izmed teh organizacij je tudi Lovska zveza Slovenije. Nesreče iz malomarnosti pri ravnanju z orožjem so nepotrebne in jih je potrebno zmanjšati na minimum, tako na nacionalni kot regionalni in tudi na ravni posamezne lovske družine ter na ravni posameznika – lovca, kateri lahko z bolj preudarnim ravnanjem z orožjem največ doprinese k boljši orožni kulturi v Sloveniji.

4.2 STRELSKE PRIREDITVE

Poznamo strelske prireditve, ki jih organizirajo posamezne lovske družine³⁰, območne organizacije in prvenstva organizirana s strani LZS ter mednarodne strelske prireditve. Ne glede na nivo organizacije mora biti tekmovanje organizirano s standardi in predpisi Strelske zveze Slovenije in Mednarodne strelske zveze (ISSF).

Poznamo več športno-lovskih disciplin in vrst primernega orožja:

- ♣ zračna puška;
- ♣ puške z risano cevjo:
  - ❖ malokalibrska puška,
  - ❖ velikokalibrska puška,
- ♣ puške z gladko cevjo:
  - ❖ streljanje na glinaste golobe,
  - ❖ trap,
  - ❖ skeet,
  - ❖ dvojni trap,
- ♣ pištola.

---

³⁰ To so v večini primerov tako imenovane »golaž« tekme. Lokalni sodelujoči in relativno majhni denarni sklad.

Večina lovcev se srečuje s strelsko disciplino trap na tekmovanjih organiziranih na lokalnem nivoju (LD).

Odgovornost za varnost nosi organizacijski komite.

Varnost strelcev, uradnega osebja tekmovanja in gledalcev zahteva stalno pozornost in skrbnost pri ravnanju s strelnim orožjem ter previdnost pri gibanju okoli strelišča. Samodisciplina je nujna pri vseh udeležencih. Kjer takšne samodiscipline ni, je dolžnost uradnega osebja tekmovanja, da disciplino uveljavi, dolžnost strelcev in funkcionarjev ekip pa, da sodelujejo pri takšni uveljavitvi. V interesu varnosti lahko član žirije ali uradna oseba tekmovanja kadarkoli prekine streljanje. Strelci in funkcionarji ekip morajo strelske sodnike ali člane žirije seznaniti s kakršnokoli situacijo, ki bi lahko bila nevarna ali bi povzročila nesrečo. Kontrolor opreme, uradna oseba tekmovanja, sodnik ali član žirije lahko pregleda opremo strelca (vključno s strelnim orožjem) brez njegovega dovoljenja, toda v njegovi prisotnosti in z njegovo vednostjo. Da se zagotovi varnost, je treba z vsem strelnim orožjem ves čas ravnati z največjo pozornostjo. Strelno orožje se lahko polni le na strelni črti in, to le potem, ko je bil dan ukaz ali signal "POLNI" ("LOAD") ali "START". Po zadnjem strelu morajo strelci, preden zapustijo strelno črto, zagotoviti, uradna oseba tekmovanja ali sodnik pa preveriti, da v ležišču ali nabojniku ni nabojev. Dovoljeno je "streljanje na prazno" in merjenje, vendar le z dovoljenjem strelskega sodnika in le na strelni črti ali v namenskem območju. Kadar se tehnično osebje nahaja pred strelno črto, ravnanje s strelnim orožjem ni dovoljeno. Vse strelno orožje mora biti izpraznjeno, razen na strelni črti po izdanem ukazu ali signalu "POLNI" ali "START". Če strellec ustrelji, preden je bil izdan ukaz "POLNI" ali "START" ali po izdanem ukazu "STOP" ali "IZPRAZNI" ("UNLOAD"), je lahko diskvalificiran. Strelno orožje se med tekmovanjem lahko odloži le potem, ko se naboj(e) in/ali nabojnik odstranita. Zračne puške in puške na CO₂ je treba zavarovati tako, da se odpreta napenjalna ročica in/ali zaklep. Ko je izdan ukaz ali signal "STOP" ali "IZPRAZNI", se mora takoj prekiniti s streljanjem, strelci pa morajo izprazniti svoje puške in jih zavarovati. Streljanje se lahko nadaljuje le, ko je bil ponovno izdan ukaz ali signal "START". Glavni strelski sodnik ali drugo ustrezno uradno osebje tekmovanja so odgovorni za izdajanje ukazov "POLNI", "START", "STOP", "IZPRAZNI" in drugih potrebnih ukazov. Strelski sodnik mora zagotoviti tudi izpolnjevanje ukazov in varno ravnanje s strelnim orožjem. Strellec, ki se po ukazu "STOP", izdanem med tekmovanjem, dotakne puške brez dovoljenja strelskega sodnika, je lahko diskvalificiran. Zaščita ušes (sluha): Vsi

strelci in druge osebe v neposredni bližini strelne črte morajo nositi ušesne čepe, naušnike ali podobne zaščite sluha. Zaščita oči (vida): Vsi strelci morajo med streljanjem nositi nezdroljiva strelska očala ali podobno zaščito vida (Ivančič 1993: 5-6).

ZOro-1 v 56. členu narekuje upravljavcem strelišč dolžnosti ob izvajanju streljanja:

Na strelišču lahko izvaja streljanje posameznik, ki ima orožni list ali dovoljenje za posest orožja, z orožjem iz 2. in 3. točke kategorije D pa tudi posameznik, ki ima za tako orožje priglasitveni list. Posameznik, ki ne izpolnjuje pogoja iz prejšnjega odstavka, lahko izvaja streljanje le pod nadzorom upravljavca strelišča ali pooblaščenega delavca strelišča. Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena smejo polnoletni člani strelskih društev izvajati streljanje samostojno, mladoletni člani teh društev pa pod nadzorom inštruktorjev, trenerjev ali odgovornih oseb strelišča. Upravljavec strelišča ali pooblaščen delavec strelišča odreče izvajanje streljanja oziroma prepustitev orožja posamezniku, ki je pod vplivom alkohola ali mamil oziroma če njegovo telesno in duševno stanje očitno kažeta na to, da ne bo varno uporabljal orožja. Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše podrobnejše predpise o redu na strelišču in drugih pogojih streljanja.

Vse osebe, ki se nahajajo na strelišču, so dolžne ves čas skrbeti za lastno varnost in varnost vsakogar na strelišču, zato se od njih zahteva stalna pozornost in skrbnost pri ravnanju s strelnim orožjem, samodisciplina ter previdnost med gibanjem po strelišču. Za zagotavljanje varnosti veljajo naslednja pravila:

- ♣ ob prihodu na strelišče morajo biti obiskovalci natančno seznanjeni z veljavnim redom na strelišču in predpisanimi varnostnimi ukrepi;
- ♣ obiskovalci morajo biti podrobno seznanjeni s potekom in načinom izvedbe streljanja, smerjo streljanja, izhodiščnim mestom, strelskimi mesti in mestom namenjenim za gledalce;
- ♣ strelišče mora imeti posebej označeno varnostno cono, kjer strelci lahko prosto rokujejo s preverjenim in praznim orožjem;
- ♣ tujega orožja in pribora se brez privolitve lastnika ni dovoljeno dotikati ali ga prijemati;
- ♣ na strelišču je dovoljeno nošenje orožja le v toku ali torbi;

- ♣ na strelišču mora biti na vidnem mestu postavljena tabla, na kateri so izpisana pravila za vzdrževanje reda na strelišču;
- ♣ kajenje, uživanje hrane in pijače na strelski liniji ni dovoljeno;
- ♣ na strelišču mora biti poskrbljeno za varnost tako, da so odprta strelišča zavarovana z ograjo ali opozorilnimi trakovi, na vidnih mestih pa morajo biti postavljene opozorilne table z napisom: POZOR STRELIŠČE – PREHOD PREPOVEDAN (Pravilnik o tehničnih varovanjih prostorov ... Ur. l. RS, št. 66/2001: 8. člen).

4.3 ČIŠČENJE IN VZDRŽEVANJE OROŽJA

Čiščenje in vzdrževanje orožja je eden izmed ključnih dejavnikov, s katerimi lahko zmanjšamo možnosti nesreč zaradi tehničnih nepravilnosti oz. zastojev. S čiščenjem in vzdrževanjem orožja ohranjamo orožje na operativni ravni in s temi dejanji redno kontroliramo samo stanje orožja in opazujemo spremembe, katere bi lahko usodno vplivale na uporabnika.

Za čiščenje orožja je vedno priložen pribor za čiščenje.

V tem priboru se ponavadi nahajajo:

- ♣ ščetka za čiščenje;
- ♣ strgalo;
- ♣ izbijalo;
- ♣ vrvica za čiščenje;
- ♣ oljna kantica itd.

Orožje najprej »na grobo« očistimo s ščetko, nato navijemo flanelasto krpico na strgalo (vrvico) in očistimo cev dokler krpica ni čista, cev pa se sveti. Kadar orožje dalj časa stoji, namažemo cev tako, da krpico naoljimo in dva do trikrat potegnemo po cevi.

Avtomatske pištole se naoljijo na:

- ♣ žlebovih, po katerih drsi zaklep;
- ♣ osi sprožilca in kanalu udarne igele;
- ♣ gumbu za izmet nabojnika.

Pri sestavljanju se vse površine premažejo z oljno krpico, razen tistih delov ne, ki so v stiku s strelivom. Če se orožje koristi, morajo biti cev, čelo zaklepa in izvlečnik suhi. V primeru, da je orožje izpostavljeno zelo nizkim temperaturam (pod -15°C) obstaja možnost, da se mazivo strdi, v takšnem primeru orožja ne naoljimo ali pa ga imamo zelo blizu telesa (Kavčič 2005: 5-6).

4.4 HRANJENJE, NOŠENJE IN PRENOS OROŽJA

»Posameznik mora orožje, ki ga ima v posesti, hraniti tako, da ne pride v roke neupravičeni osebi. Orožje se mora hraniti zaklenjeno, in sicer ločeno od streliva, razen če sta orožje in strelivo shranjena v ognjevarni omari, sefu ali v posebej zavarovanem prostoru. Posameznik, ki zbira orožje po določbah tega zakona, ga mora hraniti v posebej za to določenem prostoru, ki je tehnično varovan in v zaklenjeni vitrini ali sefu (Zakon o orožju, Ur. l. RS, št. 73/2004: 25.člen).«

Gledano praktično, na formulacijo zgoraj zapisanega člena zakona, je dovolj, če imamo orožje shranjeno in zaklenjeno v stekleni vitrini, le da streliva ni zraven³¹!

V zakonu o orožju je v 8. členu nošenje in prenos orožja opredeljeno takole:

»Nošenje orožja po tem zakonu pomeni, da ima posameznik orožje, pripravljeno za uporabo, pri sebi. Za nošenje orožja po tem zakonu se ne šteje, če ima posameznik orožje pri sebi v svojih stanovanjskih prostorih, oziroma znotraj svojih ograjenih nepremičnin, če ni s tem zakonom drugače določeno. Za prenos orožja po tem zakonu se šteje, če orožje ni pripravljeno za uporabo in je zaprto v embalaži, pri čemer mora biti strelivo ločeno od orožja, prenos pa je potreben iz upravičenih razlogov. Posameznik sme nositi orožje, če ima pri sebi orožni list, oziroma ga sme prenašati, če ima pri sebi ustrezno drugo orožno listino in listino o istovetnosti, ki jo je izdal državni organ in je opremljena s fotografijo. Kdor nosi ali prenaša orožje, mora na zahtevo policista pokazati orožno listino, ki upravičuje nošenje oziroma posest orožja.«

---

³¹ V tem primeru se vidi ohlapnost zakona. Za druge osebe (katere pa v lovstvu ne posedujejo niti kosa orožja; razvidno iz tabele A2) zakon predpisuje shranjevanje orožja v tehnično varovanih prostorih, v železnih ognjevarnih omarah oziroma sefih. Za posameznika pa je že dovolj zaklenjena omara z ločenim strelivom.

Lovsko orožje se sme nositi in uporabljati samo v lovišču in na strelišču, izven lovišča oziroma strelišča pa se mora prenašati (Zakon o orožju, Ur. l. RS, št. 73/2004: 23.člen).

Dodatna izjema za nošenje lovskega orožja je zapisana v pravilniku za izvajanje Zakona o orožju (26. člen). Lovsko orožje se lahko nosi v primeru »pogrebne svečanosti, v skladu s krajevnimi običaji in predpisi o pokopališkem redu« (Pravilnik za izvajanje Zakona o orožju, Uradni list RS 40/2005)

- ♣ orožje mora biti vedno pod kontrolo;
- ♣ spravljeno in zaklenjeno v zato primernih omarah (orožje prazno);
- ♣ strelivo posebej in znano številčno stanje;
- ♣ ne sme biti kjerkoli npr: na policah, mizah in drugih prostorih, kjer je dostopno ljudem, posebej otrokom - otroci morajo vedeti, da se s tem ne igra, da tega nikoli ne poskušajo;
- ♣ orožja se ne posoja nikomur, človek je težko odgovoren zase, kaj šele za nekoga drugega;
- ♣ nošenje orožja - policisti ga nosijo pri izvrševanju nalog, lovci pri izvajanju lova;
- ♣ če nosimo orožje (transportiramo) nosimo prazno, v zato primerni torbi;
- ♣ najboljši način nošenja orožja je na sebi v toku;
- ♣ poznamo zaprte in odprte tipe tokov;
- ♣ tok mora imeti varovalko, ki gre preko orožja in se zapre;
- ♣ najboljši so zaprti toki, zaradi ščitenja orožja pred vlago, prahom ipd;
- ♣ strelivo vedno nosite na primernem mestu, rezervni nabojnik v toku na pasu, ne v žepu, kjer izgubi svojo kvaliteto;
- ♣ če imate napolnjeno orožje, je najbolje, če nimate naboja v cevi;
- ♣ če ga že hočete imeti v cevi, imejte to le pri pištolah z odprtim kladivcem, ki imajo inercialno (letečo) udarno iglo in medpoložaj kladivca;
- ♣ izjema je »Colt«, ki se nosi s kladivcem gor in zaklenjen, če je naboj v cevi, ker je njegova blokada take konstrukcije, da je večja varnost od medpoložajnega kladivca. To je ameriška direktiva, če prav se smatra, da je najbolje, če je kladivce v spuščnem položaju na igli, saj se lahko blokada v vsakem primeru sprostí. Ne verjemite preveč v blokade, bolj boste mirni posebej pri pištolah s skritim kladivcem, katerega načelo je, da ga ni treba

nositi z nabojem v cevi. Ena najbolj sigurnih blokad je tista na zaklepu, ki blokira udarno iglo pri Walterjih po 1929 (PP, PPK in P-38) in večjih modernejših pištolah (Kavčič 2005: 4).

4.5 IZOBRAŽEVANJE IN PREIZKUSI

V sklopu učnega načrta, na tečaju za pripravo lovskih pripravnikov na teoretični del lovskega izpita, so med obveznimi temami: prva pomoč pri nezgodah pri lovu (2 uri), lovsko orožje, osnove balistike, optika, lovska oprema (5 ur), praktično streljanje na umetne golobe in tarčo srnjaka (3 ure) (Dnevnik dela lovskega pripravnika 2006: 31)³².

Tečaje usposabljanja za pripravo na teoretični del izpita organizira Zveza, ki skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije in pedagoškimi ustanovami določi predavatelje za posamezne vsebine in vodjo tečaja.

Predavatelj tečaja, za teoretični del izpita je lahko samo oseba, ki ima višješolsko izobrazbo ustrezne smeri glede na vsebino tečaja oziroma najmanj deset let praktičnih izkušenj iz ustreznega področja (Pravilnik o pogojih za opravljanje lovskega izpita ...1999).

Opravljanje lovskih in lovsko-čuvajskih izpitov:

Vsakemu izpitu posebej je v zakonu namenjeno celotno poglavje. Tako je v poglavju lovski izpit zapisano:

- ♣ da lovske izpite organizira LZS;
- ♣ da kandidati opravljajo lovski izpit pred izpitnimi komisijami, ki jih imenuje minister za KGP;
- ♣ da so kandidati za lovski izpit lovski pripravniki, ki so pod vodstvom mentorja opravili pripravniško dobo v lovišču, ki traja najmanj eno leto in največ tri leta;
- ♣ da morajo kandidati obvezno obiskovati tečaj za pripravo na teoretični del lovskega izpita;
- ♣ da lovski izpit obsega praktični in teoretični del in da je pogoj za opravljanje teoretičnega dela lovskega izpita uspešno opravljen praktični del izpita;
- ♣ da kandidat vsak izpit lahko ponavlja še dvakrat. Če izpita tudi v tretje ne

---

³² Glej tudi prilogo Č.

opravi, ga lahko opravlja šele po preteku šestih mesecev;

- ♣ da dobi kandidat, ki je uspešno opravil lovski izpit, od izpitne komisije spričevalo o uspešno opravljenem lovskem izpitu na obrazcu, ki ga izda minister za KGP;
- ♣ da je spričevalo o opravljenem lovskem izpitu dokument, ki daje pravico do pridobitve lovske izkaznice.

Katere so novosti na tem področju?

1. Kandidat (lovski pripravnik) mora najpozneje v treh (3) letih od vključitve v lovsko družino opraviti lovski izpit, sicer mu preneha članstvo v lovski družini.
2. Osebam, ki so na srednji gozdarski šoli ali na višji strokovni šoli oz. univerzi uspešno opravile izpit s področja biologije in ekologije prostoživečih živali, patologije živali ali lovstva, ni treba opravljati teoretičnega dela lovskega izpita, morajo pa opraviti praktični del izpita v lovišču v trajanju najmanj šest mesecev (Vasa 2005: 132).

Ob drugi predpostavki se poraja vprašanje, kje so ti posamezniki, ki zadostujejo pogojem druge točke, poslušali vsebine varnega ravnanja z orožjem oz. bili deležni usposabljanja in praktičnega preverjanja ravnanja z orožjem?

Vsi lovci pa imajo vsakoletni preizkus streljanja na tarčo srnjaka in streljanje na umetne golobe. Za izvajanje lova je potrebno doseči določeno normo. Če je lovec ne doseže, se ne sme udeležiti lova. Ta preizkus pripravi matična lovska družina.

Priprava in preizkus pripravnikov je korekten, saj morajo pripravniki predelati določeno teoretično snov in opravijo praktični preizkus, ki ga nadzirajo strokovnjaki iz lovske zveze. Več pripomb je deležen, vsakoletni preizkus strelskih veščin ostalih lovcev v matičnem LD-ju. V praksi so marsikdaj ti preizkusi izmaličeni in v popačeni obliki. So zgolj formalnost, ki pač mora biti in so si jo nekateri pač izmislili, da nagajajo lovcem. To je mnenje premnogih lovcev in zato preizkusov ne jemljejo resno. Na tem mestu velja omeniti tudi lovsko tovarištvo, ko kakšnemu lovcu, ki mu je na preizkusu spodletelo, to neupravičeno spregledajo. Takšne vrste tovarištvo ni na mestu, saj s takšnimi in podobnimi dejanji delamo sebi in tovarišu le medvedjo uslugo. Tudi, če bi preizkus pravilno izvajalo 90% lovskih družin, si sistem ne more privoščiti 10% pomanjkljivo opravljenih preizkusov.

V Reviji za lovstvo, lovsko kinologijo in varstvo narave 2/2007 je Kavčič v zvezi s

pristrelitvijo lovskih risanic na strani 64 zapisal: *»Večina lovcev to opravilo prepušča strokovnemu osebju. V tehničnem pomenu je to sicer učinkovita, vendar dražja pot. Pristrelitev puške ni prav zapleteno opravilo in se ga lahko loti vsak lovec sam. To je celo zelo dobro, ker bomo na tak način bolje spoznali svoje orožje in optični pripomoček, ki ga najbrž uporabljamo. Z malo vaje bomo pridobili potrebne izkušnje in naslednjič bo šlo hitreje. Tako bomo tudi vadili svoje strelske sposobnosti in pridobili zaupanje v svoje orožje, ki nam ga ne more nadomestiti noben strokovni poseg. Posledica tega bodo natančnejši strelji in bo manj obstreljene divjadi. Sčasoma se boste morda odločili tudi za take strele, za kakršne se zdaj še ne.«* Ne glede na dejstvo kdo opravi pristrelitev orožja, mora preizkus streljanja z risanico na tarčo, opraviti lovec z orožjem, s katerim bo lovil. Če bo lovil z različnimi orožji, mora preizkus opraviti z vsemi kosi orožja. Pomembna pa je priprava na dejanje pristrelitve oz. vaja v rokovanju z orožjem in sama vaja streljanja³³. *»Zato je priporočljivo, da se v streljanju stalno izpopolnjujemo. Večkrat ko imamo orožje v rokah, bolj vešči bomo in s tem tudi bolj varni. O tem bi moral razmisliti vsak lovec, saj je varnost nas in naše okolice vedno najpomembnejši dejavnik na vseh lovih«* (Kersnik 2006: 201)

Mentalne in psihofizične sposobnosti naj bi se (po Zakonu o orožju) preverjale ob ponovni izdaji orožnega lista. Lovci pridobijo orožni list za 20 let³⁴. V praksi še ni bilo takšnih primerov, zato ne moremo z gotovostjo trditi, kako se bo to izvajalo.

---

³³ Problem na katerega naletimo v tem primeru pa je, da večina lovcev prakso v streljanju pridobiva izven urejenih strelišč (ki pa jih v resnici tudi ni veliko). Večina takšnega streljanja se opravi v lovišču, kar pa ni varno.

³⁴ Novi orožni listi še niso tako dolgo v uporabi.

5. LOVSKO OROŽJE KOT VIR OGROŽANJA NOTRANJE VARNOSTI

5.1 NEVARNOSTI IN OGROŽANJE

Nevarnosti pri ravnanju oz pri uporabi orožja pri najpogostejših lovčevih dejavnostih. Med te dejavnosti sodijo udejstvovanje pri lovu (posamičen in skupinski) in na športno-strelskih tekmovanjih.

Potencialno ogroženi so vsi sodelujoči, kakor tudi vsi ostali prisotni, v kolikor se ne upoštevajo pravila varnega ravnanja z orožjem.

Čeprav je puška lovčeva spremljevalka, se je vedno treba zavedati, da v njej tiči smrt. Zato jo moramo nositi in sploh ravnati z njo vedno tako, da nesreča ni možna. Nelovska in nevarna navada je z dlanjo in prsti zaslanjati ustje puškine cevi. Pri polnjenju in praznjenju naj bo puškina cev vedno obrnjena v tla, proč od ljudi. Na skupnih lovih puško »nabašemo« vedno šele na stojišču oziroma ob znaku, da se lov začne. Kadar gremo na lov sami, puško »nabašemo«, ko smo zunaj naselja oziroma v lovišču. Prav tako puško izpraznimo pred naseljem, ko se vračamo. Kadar nismo gotovi, da je puška prazna, se prepričajmo! Puško izpraznimo tudi pred preskokom ali plezanjem čez oviro, enako tudi pri vzpenjanju na visoko prežo ali spuščanju z nje. Pri streljanju na vodno gladino, zlasti na zaledenelo, je treba računati na odboj šiber, ki so lahko smrtno nevarne. Ob slabem vremenu se primeri, da ne moremo iz cevi izvleči vlažnega naboja niti z »izvlekačem«. Tedaj je najbolje, da ga izstrelimo. Niti s polno in niti s prazno puško nikoli ne merimo na človeka (ur. Šušteršič 1974: 507,508)!

Izguba sluha ima dokaj široke posledice in lahko vpliva ne samo na zmanjšano slušnost, ampak tudi na povečano depresivnost, zmanjševanje socialnih stikov, zmanjšano osebno pozornost in varnost, lahko pa vpliva tudi na natančnost medicinske diagnoze.

Znano je, da izpostavljanje streljanju z manjšimi pa tudi večjimi kalibri med služenjem vojaške obveznosti lahko povzroči akutno izgubo sluha ali pa počasno (postopno) izgubo. Zelo malo je znanega o izgubi sluha, povezanega z rekreacijsko uporabo strelnega orožja, kar poznamo pri lovu in ljubiteljskem športnem streljanju na tarče. Glede uporabe strelnega orožja je pač že znano, da strel ustvari zvočni pritisk do 140 dB (decibel = enota za zračni tlak), jakost, ki lahko povzroči poškodbo kohlee, dela

notranjega ušesa, kjer se zvočni tlak kodira v električni signal.

Na kratko bom povzel le nekatere bistvene metodološke podatke in rezultate omenjene raziskave. Vsak udeleženeec študije je poleg otološkega pregleda izpolnil še obširen vprašalnik o zdravstvenem stanju, poseben vprašalnik glede stanja sluha in oceno morebitnih slušnih okvar, in še poseben vprašalnik o poklicni zgodovini s poudarkom na izpostavitvi hrupu pri lovu in strelstvu. Vprašanja glede lova in ljubiteljskega, športnega strelstva so se nanašala predvsem na trajanje teh hobijev, na uporabo vrste orožja in rabo zaščitnih naprav. Udeležencem so izmerili slušnost po standardnih ameriških metodah (American Speech Language Hearing Association). Merjenje sluha je potekalo v obliki slušnih pragov za frekvenčni razpon do 8 KHz, s posebnim poudarkom na razpon od 4 KHz do 8 KHz, tj. razpon, ki naj bi bil najbolj občutljiv pri streljanju. Slušna okvara je bila določena kot slušni prag, večji od 60 dB.

Najbolj so zanimivi rezultati: skoraj 75% udeležencev je imelo v preteklosti lovske izkušnje, od teh v prejšnjem letu 21%. V minulem letu je večina prebila na lovu približno 23 ur in pri tem oddala 10 strellov.

S športnim strelstvom se je ukvarjalo le 15% udeležencev, od teh pa le 5% v minulem letu. V prejšnjem letu je večina streljala približno 23 ur. Skoraj vsi lovci (95%) pri lovu niso uporabljali zaščitnih pripomočkov. Med športnimi strelci jih je zaščitne pripomočke uporabljalo le 49%, kar 38% jih ni uporabljalo nobenih zaščitnih pripomočkov, preostali pa so jih uporabljali le začasno.

Bistvene ugotovitve študije so:

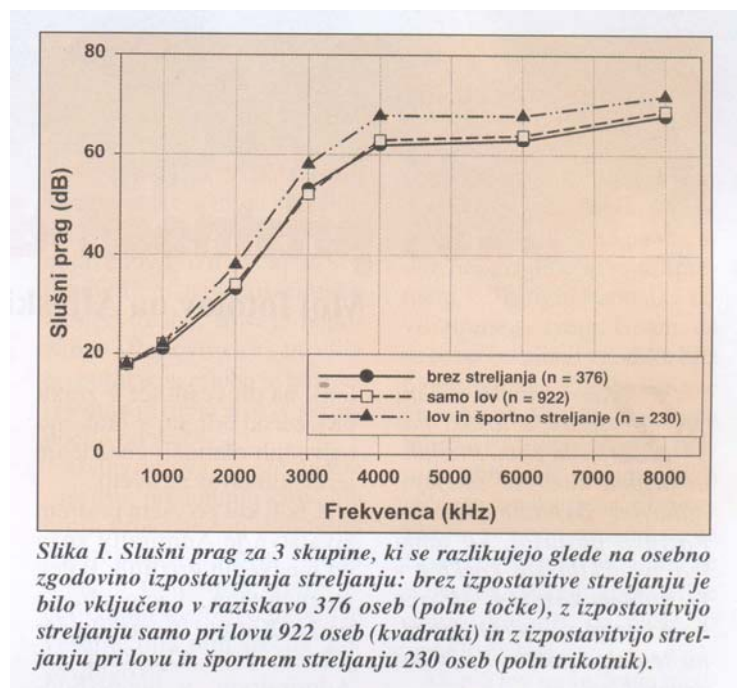
1. Več kot polovica udeležencev študije je imela slušne okvare v frekvenčnem območju od 4 do 8 KHz;
2. Pri lovcih povprečni slušni prag ni bil povečan v primerjavi z enako starimi moškimi, ki se niso ukvarjali z lovom ali strelstvom;
3. Tisti, ki pa so se ukvarjali z lovom in strelstvom, so imeli v povprečju povečan slušni upad za približno 5% v frekvenčnem razponu od 4 do 8 KHz. Očitno je, da je športno streljanje bolj kvarno vplivalo na sluh kot sam lov. Ta ugotovitev zveni logično, saj je pri športnem streljanju neprimerno večja izpostavljenost slušnim posledicam strellov kot pri lovu. Na strelišču nismo izpostavljeni le lastnim strelom, temveč še mnogo bolj strelom drugih ljubiteljev športnega streljanja.

In še komentar glede uporabe zaščitnih sredstev pri lovu. Kot sami dobro vemo, je

sluh poleg vida naše glavno čutilo, ki nam omogoča zaznavanje, lokacijo, prepoznavanje in spremljanje divjadi in v končni fazi tudi uplenitev. Seveda ne smemo pozabiti, da je sluh zelo pomemben za varnost pri lovu, saj omogoča spremljanje in dogajanje na samem lovu (npr. zaznati oddaljenosti gonjačev v pogonu). Z drugimi besedami: zaradi slabega sluha se lahko zgodi, da prepozno zaznamo bližajočo se divjad, zaradi česar verjetno zamudimo priložnost za strel ali pa ga zgrešimo. Dobra novica je, da za uspešno preventivo okvare sluha ni treba prenehati s streljanjem ali lovom, temveč je treba le zmanjšati jakost zvoka na varen nivo, iz 130 dB na približno 80 dB.

Študija je jasno pokazala, da je izpostavljanje streljanju, posebno še zaporednemu večkratnemu streljanju, pomemben javni zdravstveni problem. Vsakdo, ki ima dodatno izgubo sluha zaradi izpostavitve streljanju, še dodatno bremeni nacionalno zdravstveno zavarovanje. Le dodatno izobraževanje in ozaveščenost o škodljivih posledicah čezmernega izpostavljanja streljanju in rabi zaščitnih pripomočkov bo pomagalo pri ohranitvi sluha in boljši kakovosti življenja v starejšem obdobju (Kavčič 2005: 353³⁵).

Slika 5.1.1: Slušni prag

Vir: Lovec: 7-8/2005: 353. Lovska zveza Slovenije, Ljubljana.

³⁵ povzeto po: *Rekreacijska raba strelnega orožja in izguba sluha*, ki je bil objavljen v strokovni reviji Arhivi družinske medicine (Archives of Family Medicine) leta 2000.

5.1.1 Skupinski lov

Lovčevo vedenje in obnašanje nikjer ne pride tako do izraza, kakor na skupnih lovih. Glavno odgovornost za pravilni potek vsakega skupnega lova nosi vodja lova. Ta s sodelavci pripravi načrt, koliko bo pogonov, koliko stojišč in kje; koliko gonjačev in psov, kateri lovci bodo vodili strelce na stojišča in jih po pogonu privedli na zbirališče itd. Za vsako uspešno kolektivno delo, pa tudi za lov, je potrebna discipliniranost, ki se ji lovci podredijo prostovoljno. Enkratni znak z lovskim rogom je znak za začetek pogona, trikratni za konec pogona. V skrajnem primeru, npr. ob nesreči, lahko vodja lova in vodja gonjačev prekineta lov z večkratnimi zaporednimi trikratnimi signali (Šušteršič 1974: 505, 506)!

Priporočilo LZS je, da se na skupinskih lovih uporabljajo signalni jopiči za sodelujoče v pogonu. Za tiste na stojiščih pa so priporočljivi vsaj trakovi okrog klobukov ali roke. Prav tako je pomembno poskrbeti za varnost psov s signalnimi trakovi okrog vratu. S temi ukrepi zmanjšamo možnosti nesreč, saj povečamo vidljivost in prepoznavnost določenega subjekta. Najnevarnejše so situacije, ko se gonjači približujejo stojiščem. Ogroženi so eni in drugi. V takih primerih je pomembna strpnost pri strelu in takojšnje praznjenje orožja, ko zaslišimo ali vidimo prihajanje gonjačev. Problem varnosti samih lovcev na skupnih lovih je uvidela tudi LZS in objavila svojih 13 točk za izboljšanje varnosti na skupinskih lovih.

Slika 5.1.1.1: Temeljne varnostne zahteve

Pri skupnih lovih bodite izjemno previdni in strogo upoštevajte naslednje temeljne varnostne zahteve!

Zaradi vse pogostejših nesreč na lovih, še posebno na skupnih lovih in brakadah, kar je postalo odmevno tudi v medijih, ni odveč, če neprestano ponavljamo nekaj temeljnih navodil, ki jih mora upoštevati vsak udeleženec lova:

1. Dosledno spoštujte navodila lovovodje. Če vam je kaj nejasno, ga vprašajte! Na lovu je njegova beseda odločilna, saj je odgovoren za varen potek skupnega lova.
2. Začetek in konec pogona naj bi bila označena z lovskim rogom tako, da njegov zvok slišijo vsi lovci na stojiščih in gonjači oziroma mora biti vnaprej vsakemu jasno, kakšen je znak za začetek in kako bo označen konec pogona.
3. Polnjenje in praznjenje pušk je dovoljeno izključno le na stojiščih. Ob prekinitvah oziroma ko so lovci skupaj, mora biti orožje prazno (zaklepi risanic izvlečeni), šibrenice prelomljene in tudi vsi psi priležani na povodce (ali odloženi). Pred znakom za začetek in po znaku za konec pogona streljanje ni več dovoljeno, kršitve pa naj bodo strogo sankcionirane.
4. Preden ukrižite prst, se morate prepričati o ozadju, kar še posebno velja za strel s kroglo! Pri strelu s šibrami je treba upoštevati tudi varnostno razdaljo! Železno pravilo je: premer šiber v mm x 100 m.
5. Če terenske razmere ne zagotavljajo ustreznega varnega kritja, morate biti z lovcema na sosednjih stojiščih v vidni povezavi. Zato poskrbite, da jima ob postavitvi na stojišče z mahanjem z roko ali klobukom, opremljenim s signalnim trakom, jasno označite svoj položaj!
6. Zapuščanje stojišča pred koncem pogona je strogo prepovedano in je dovoljeno šele, ko je konec pogona in ko do vas pride lovec, ki vas je postavil na stojišče.
7. Nikoli ne streljajte na nizko letečo malo divjad oziroma v nobenem primeru ne pod kot 45 °.
8. Pri kamniti podlagi, zamrznjenih tleh ali pri strelu na vodo vedno upoštevajte nevarnost odboja krogle ali šiber.
9. Nikoli ne streljajte v smer gonjačev, ki naj se pred stojišči pogosteje oglašajo.
10. Gonjači naj bodo obvezno oblečeni v živobarvne signalne telovnike, lovci pa naj imajo obvezno vsaj signalni trak na klobuku ali na drugem pokrivalu. Gonjači naj v pogonu ne streljajo oz. le nazaj. Prav tako lovci na stojiščih ne smejo streljati v smer pogona, ko se jim približujejo gonjači.
11. Gonjači naj bi bili stari vsaj 14 let, nikoli manj!
12. Na skupnih lovih na malo divjad je treba še posebej opozoriti: posamezni lovci ne spoštujejo lovsko pravične oddaljenosti in na divjad streljajo tudi na preveliko oddaljenost. Največja oddaljenost za lovsko pravičen strel s šibrami je do 35 metrov. Strel na večjo oddaljenost je nelovski.
13. Zaradi varovanja okolja mora vsak lovec poskrbeti, da po streljih s šibrami za seboj pobere vse izstreljene tulce; prav tako naj v žepu odnese s seboj tudi izstreljene tulce krogelnih nabojev.

Lovska zveza Slovenije

Vir: Lovec: 11/2006: 519. Lovska zveza Slovenije, Ljubljana.

Tudi v drugih državah ni drugače. V Nemčiji deželna združenja lovcev opozarjajo in priporočajo uporabo signalnih jopičev (Landesjagdverband, 7/2006: 10). V kolikor pa ne bo uporaba signalnih jopičev obveza, pa je odločitev na vsakem posamezniku oz. na organizatorjih lova.

»Zaradi varnosti je zelo pomembno, da uporabljamo v šibrenicah naboje ne le pravega kalibra, temveč ustrezne dolžine tulca³⁶, mase šiber in delovnih pritiskov smodniških plinov. To velja še posebej za puške starejšega izvora. Če smo v dvomih, je nujen posvet s strokovnjakom« (Hartman 10/2005: 66)!

Ogroženi so tudi vsi naključni obiskovalci v lovišču. Priporočljivo bi bilo obveščati javnost³⁷ o terminih in lokacijah izvajanja skupinskih lovov.

Kot je že omenjeno, je pomembna discipliniranost, bolj pa še zavedanje vsakega posameznika o morebitnih posledicah v primeru nesreče s strelnim orožjem.

³⁶ Najpogostejše lovsko gladkocevno orožje je kalibra 12/70. Zadnja številka nam pove dolžino tulca v mm. Poznamo pa še vrsto drugih izvedb, denimo magnumsko različico, ki je pa dolga 76 mm in ima temu primerno močnejše polnjenje. Kalibra sta enaka in potrebno je paziti, da v puško namenjeno za 12/70 ne vstavimo naboja 12/76. Posledica je lahko vidna kot deformacija orožja ali poškodba.

³⁷ Preko medijev ali/in oglasnih površin.

5.1.2 Posamičen lov

Pri posamičnem lovu se v povprečju pripeti manj nesreč. Kot že naziv pove, je pri tej obliki lova največkrat prisoten le en subjekt. Zato se možnost nesreče zmanjša za faktor nesreče ostalih prisotnih subjektov. Velika večina te oblike lova se izvaja iz visokih prež, kar je tudi najbolj varno. Lovec strelja na mirujočo divjad in si je pripravljen vzeti čas, da oceni divjad, razdaljo, ogleda okolico in ozadje divjadi. Omeniti velja tudi dejstvo, da lovec strelja navzdol in se krogla praviloma zarije v zemljo.

Druga oblika posamičnega lova je zalaz. Ta oblika je nevarnejša, saj lovec več pozornosti posveča svojemu premikanju in divjadi, kot pa strelu in letu krogle ter s tem povezane nevarnosti.

5.2 NESREČE Z LOVSKIM OROŽJEM³⁸

Rad bi predstavil kronologijo in regionalno (po policijskih upravah) zastopanost samomorov, poskusov samomorov in povzročene telesne poškodbe z lovskim orožjem. Med telesne poškodbe so vštete tako poškodbe samega lovca (npr. pri čiščenju orožja, obstrelitev) kot poškodbe tretjih oseb.

Podatke sem pridobil na Generalni policijski upravi. Te podatke so začeli zbirati šele leta 2001.

Pri orožju posebej ne vodijo evidenc ali gre za risano ali gladko cev. Zatorej teh podatkov ni zajetih v tabelah.

Tabela 5.2.1: Statistični podatki o nesrečah z lovskim orožjem

2001	LJ	MB	CE	KP	KK	PO	NM	NG	SG	MS	KR	SUM
Samomori				2								2 ³⁹
Poskusi												
TP				1								1

³⁸ Pod skupnim naslovom »Nesreče z lovskim orožjem« sem zaradi lažje obravnave in tako pridobljenih statističnih podatkov vključil tudi kategorijo samomorov. Čeprav samomori ne sodijo med nesreče. Samomori so definirani kot samodestruktivno dejanje ljudi oz. proces, ki poteka v posamezniku in se zaključi z dejanjem samomora.

³⁹ V prejšnjih podatkih za leto 2001 je prišlo do napake, tako da naj prosilec upošteva te (policija@policija.si).

2002	LJ	MB	CE	KP	KK	PO	NM	NG	SG	MS	KR	SUM
Samomori	1			1			2			1		5
Poskusi												
TP			1			1			1			3

2003	LJ	MB	CE	KP	KK	PO	NM	NG	SG	MS	KR	SUM
Samomori	3	2			1		2					8
Poskusi	2										1	3
TP										1		1

2004	LJ	MB	CE	KP	KK	PO	NM	NG	SG	MS	KR	SUM
Samomori	4		1		1	2			2			10
Poskusi										1		1
TP	1		1									2

2005⁴⁰	LJ	MB	CE	KP	KK	PO	NM	NG	SG	MS	KR	SUM
Samomori			2				1				1	4
Poskusi					1							1
TP												

2006	LJ	MB	CE	KP	KK	PO	NM	NG	SG	MS	KR	SUM
Samomori	1		2			1	1	4	1		2	12
Poskusi												
TP	1							1				1

Vir: GPU in služba generalnega direktorja policije, Ljubljana.

Za analizo bom upošteval podatke od leta 2002 do 2006. Podatki za leto 2001 niso popolni (nepopolno zbiranje podatkov). Največ poškodb se pripeti jeseni na skupnih lovih. Kot je razvidno že iz prejšnjih poglavij, so skupinski lovi, varnostno gledano, najbolj pereči. Težnja LZS je opozarjati na varnost pri skupnih lovih.

5.2.1 Število nesreč z lovskim orožjem: 2002–2006

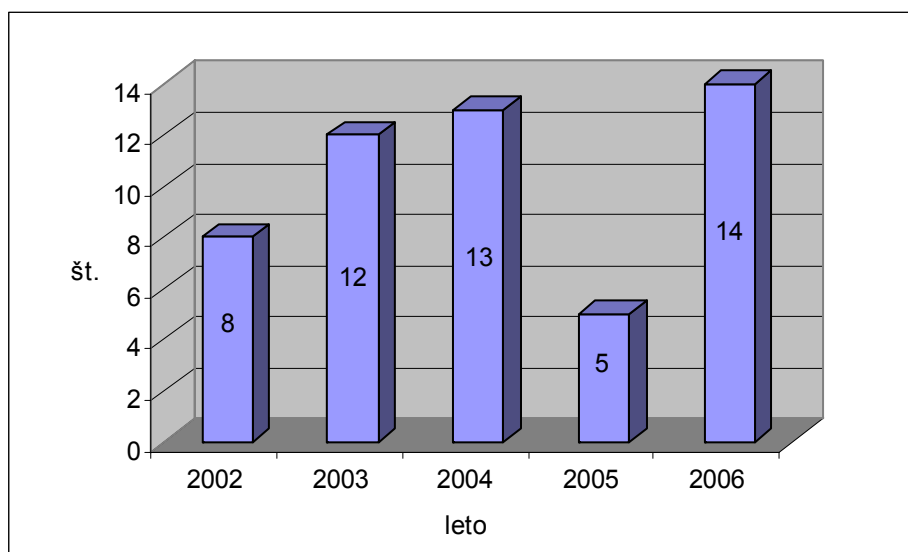
Iz spodnjega grafikona je razvidno, da je število nesreč⁴¹ z lovskim orožjem konstantno povečuje. Zaznati je minimalen trend naraščanja nesreč z obravnavanim

⁴⁰ Podatke o nesrečah z lovskim orožjem za 2/2 leta 2005 sem dobil naknadno (24.4.2007; policija@policija.si)! V analizi bom upošteval pridobljene njihove podatke, vendar moram na tem mestu pristaviti, da ti podatki (vsaj za 2/2 leta 2005 lahko trdim) niso točni. Po njihovih statistikah se je v tem obdobju zgodil samo en poskus samomora. Kot primer navajam nesrečo na jesenskem lovu v LD Lazina – Hinje v Suhi krajini, kjer se je sprva zgodila nesreča s tragičnim koncem, nato pa se je življenje vzel še povzročitelj nesreče!

⁴¹ V tem primeru so seštete vse kategorije. Samomori, poskusi samomorov in povzročene telesne poškodbe, čeprav samomori ne spadajo med nesreče.

orožjem. Primerjalno se je število nesreč od leta 2002 do leta 2006 povečalo kar za 43%. Opazno povišanje je zaslediti med letoma 2002 in 2003, vendar je to zvišanje in večje število nesreč v raziskovanem obdobju nominalno premajhno, da bi nam dopuščalo relevantne zaključke.

Graf 5.2.1.1: Samomori, poskusi samomorov in povzročene telesne poškodbe po letih

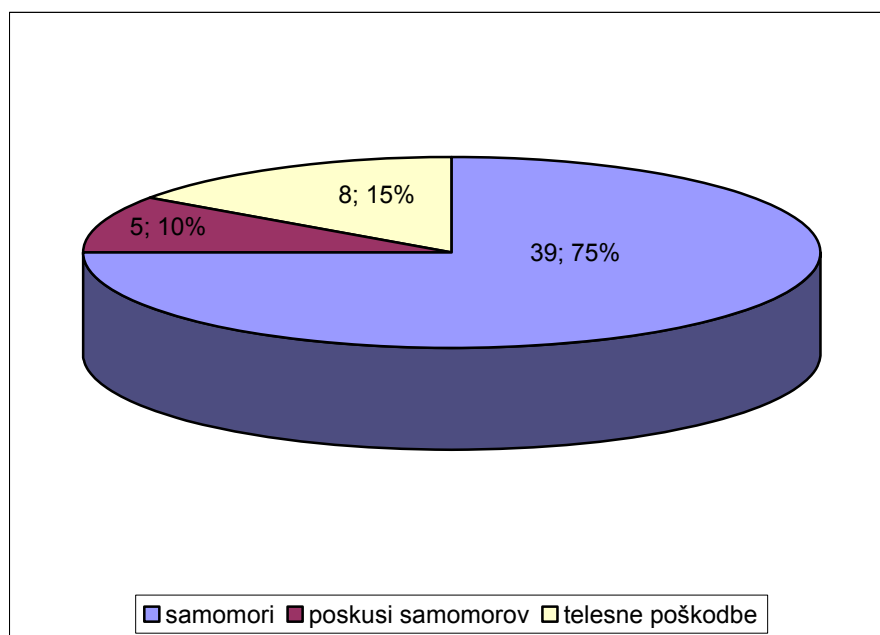
Število nesreč z lovskim orožjem glede na način: 2002–2006

Grafično sem predstavil število samomorov, poskusov samomorov in povzročenih telesnih poškodb za vsa raziskana leta skupaj. Skupno je 75% »nesreč« posledica samomorov lovcev oz. tistih, ki nepooblaščno uporabijo lovsko orožje za končanje svojega življenja. 85% »nesreč« je poskusov in dejanskih samomorov. 85% »nesreč« je torej zagotovo storjenih namerno in le 15% nesreč je telesnih poškodb oz. dejanskih nesreč z lovskim orožjem.

Iz analiziranih podatkov je razvidno, da je relativno malo število poškodb z lovskim orožjem⁴². Lovci vestno ravnaajo z orožjem, kadar ga uporabljajo za lovske namene. Relativno velikemu številu slovenskih lovcev, pa svoj zadnji dah kroji prav njihova puška.

⁴² Osem poškodb v petih letih med skoraj 22.000 lovci.

Graf 5.2.1.2: Število nesreč z lovskim orožjem glede na način

Število nesreč z lovskim orožjem glede na geografsko razporejenost 2002–2006

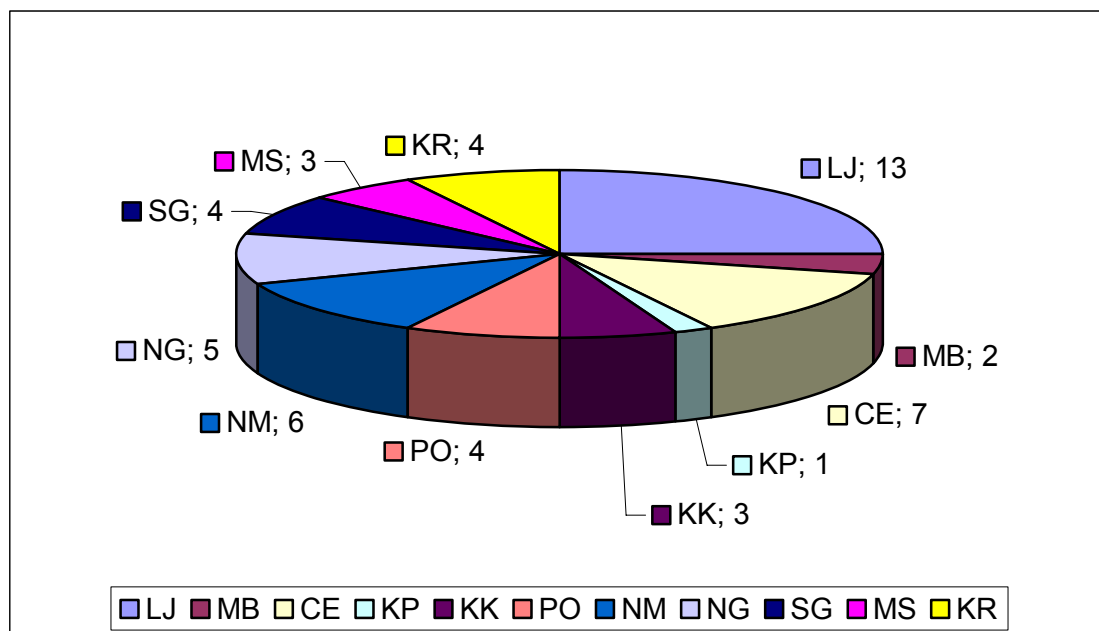
Geografska razporejenost nesreč z lovskim orožjem v raziskanem obdobju. Kot temelj za določanje geografske razporejenosti sem uporabil policijske uprave, saj le te posedujejo podatke o nesrečah.

Več kot 1/4 nesreč se je v obravnavanem času zgodila na območju Policijske uprave Ljubljana. PU Ljubljana je resda velika, saj sega od severne do južne slovenske meje⁴³. Razlika v številu poškodb med PU Ljubljana in drugimi je enormna.

---

⁴³ Glej prilogo C.

Graf 5.2.1.3: Število nesreč z lovskim orožjem glede na geografsko razporejenost

5.2.2 Število poškodb z lovskim in drugim orožjem po policijskih upravah za leto 2006

Tabela 5.2.2.1: Število poškodb z lovskim in drugim orožjem po policijskih upravah za leto 2006

		Celje	Koper	Kranj	Krško	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Nova Gorica	Novo mesto	Postojna	Slovenj Gradec	skupaj
lovsko orožje	samomor	2		2		1			4	1	1	1	12
	poskus samomora												0
	telesne poškodbe					1			1				2
drugo - pištola	samomor	4	2		2	7	1	3		2		1	22
	poskus samomora					1	1						2
	telesne poškodbe	1			1		3						5
drugo - puška	samomor							1	1	1			3
	poskus samomora												0
	telesne poškodbe												0
skupaj		7	2	2	3	10	5	4	6	4	1	2	46

Vir: povzeto po GPU, statistični podatki, 6. 3. 2007

V letu 2006 se je pripetilo 46 nesreč z orožjem. Od tega štirinajst v lovskih vrstah. Velika večina vseh »nesreč« je samomorov (80%).

Kot je razvidno iz tabele je največje število nesreč s kratkocevnim orožjem (pištolo). Teh nesreč je skoraj polovica.

Če primerjamo podatke o številu samomorov v kategoriji »drugo – pištola« in »drugo – puška« ugotovimo, da so bili le trije samomori storjeni s puško. Za kar zadostuje preprosta razlaga. Tehnično veliko bolj enostavno je opisano dejanje storiti s kratkocevnim kot pa z dolgocevnim orožjem. Žal, ne posedujem podatkov koliko izmed 12-ih samomorov, v lovskih vrstah, je bilo storjenih s kakšnim orožjem. Dejstvo je da zakon o orožju, ki dopušča skoraj neomejeno nabavo kratkocevnega orožja za lovce, ne vliva optimizma glede zmanjšanja samomorov, nesreč, kaljenja javnega reda in miru ...

V letu 2005 so bili skupno 503 samomori (statistični letopis 2006). Po podatkih, ki jih pa vodi slovenska policija, je bilo samomorov v letu 2005: 490 in leta 2006: 486 (policija 2005). Ne glede na odstopanja v podatkih se letno število samomorov giblje okrog številke 500. Samomorov povzročenih s strelnim orožjem je bilo leta 2005: 51 in leta 2006: 52⁴⁴. 10% samomorov v RS je storjenih z orožjem. Od teh cca. 50 samomorov s strelnim orožjem, jih je slaba ¼ izvedena z lovskim orožjem. Glede na skupno število samomorov v Sloveniji, je številka samomorov z lovskim orožjem relativno majhna (2,5%).

Kot zanimivost velja dodati, da sem pri pregledu tuje lovske literature, v nemški reviji Jäger, zasledil stalno rubriko »Jagdunfall⁴⁵«, ki v vsaki izdani številki revije podrobno opisuje nesrečo s strelnim orožjem. Samo nekaj naslovov: »Strel v okno visoke preže«, »Za las«, »Nevarna najdba«, »Tragični konec iskanja po krvnem sledu«, »Smrtni navzkrižni ogenj«, »Strel na lastno ženo«, »Mobilni telefon kot rešitelj«, »Strel v glavo« ...

Namen vsega tega pisanja je opozarjati lovce na čim več možnih scenarijev, ki se jim lahko pripetijo s strelnim orožjem in kako reagiramo v kriznih situacijah. Najbolje pa je, kako s preventivo preprečiti, da do njih sploh pride. Temu dejstvu v namen je ob

---

⁴⁴ Iz tabele 6.2 pa je razvidno, da je bilo samomorov s strelnim orožjem v letu 2006: 37! Oboji podatki so pridobljeni iz strani Slovenske policije.

⁴⁵ Lahko prevedemo kot nesreča pri lovu. Povedano opisno, pa rubrika opisuje vse vrste nesreč lovcev s strelnim orožjem.

opisu vsake zgodbe podan tudi »Moralni poduk zgodbe«, kjer je zapisano, kaj je tok dogodkov sprožilo in kje je šlo kaj narobe ter kako se izogniti taki situaciji.

5.2.3 Zeleni križ

Slovenski lovci so po zgledu dunajskih lovcev že 6. marca 1913 ustanovili sklad Zeleni križ, katerega namen je bil z zbranimi prispevki podpirati siromašne in pomoči potrebne poklicne lovce, njihove vdove in sirote. Sklad Zelenega križa je vodil poseben odbor Slovenskega lovskega društva (SLD). V sklad so namenjali del dobičkov, ustvarjenih na lovskih plesih, vanj pa so prispevali tudi lovci sami po svoji presoji in zmožnostih. Delovanje sklada je sčasoma zamrlo, očitno zaradi izboljšane socialne politike. Ob nedavnih tragičnih smrtih lovcev na skupnih lovih je ideja o oživitvi podobnega sklada zopet vzniknila⁴⁶ (Uredništvo Lovca 9/2006: 401).

---

⁴⁶ Po tragičnem dogodku, ki se je zgodil 11. 12. 2005 v LD Lazina – Hinje, ko sta na skupnem lovu umrla Anton Papež in Alojz Novak, so se na UO ZLD Kočevje odločili ustanoviti dobrodelno akcijo (Zeleni križ) v pomoč trem šolarjem Antona Papeža.

6. SKLEP

Teoretični del mojega diplomskega dela predstavlja normativno – pravna ureditev na področju lovstva in orožja s poudarkom na pridobitvi orožnih listin. Ugotavljam, da je orožno listino za potrebe lova sorazmerno enostavno pridobiti. Posamezniki izrabljajo razlike oz. odstopanja od standardov pri zdravniških pregledih in zakonsko možnost nabave orožja le s potrdilom LD-ja. Potrebno ni nobeno potrdilo o preizkusu iz varnega ravnanja z orožjem.

Najbolj se zvišuje število kratkocevnega orožja. V trinajstih mesecih (30. 11. 2005 – 31. 12. 2006) je število poskočilo kar za 15%. To modo pripisujem cenovni dostopnosti tega orožja in zakonodaji, ki to omogoča. Prejšnja zakonodaja lovcem ni omogočala posedovanja kratkocevnega orožja. Kratkocevno orožje je največji varnostni problem, saj je majhnih dimenzij in se ga lažje izrabi za vrsto kaznivih dejanj.

Pomemben del predstavlja poglavje o varnostni kulturi (varno ravnanje z orožjem). Če bi bili vsi lovci vešč rokovanja z orožjem in bi imeli zadovoljivo teoretično znanje zakonodaje, bi zmanjšali raven nesreč, le na tiste tehnične narave.

Verifikacija hipotez

Prva hipoteza: *»Lovsko orožje ter predvsem uporaba le-tega je eden izmed virov, ki ogrožajo notranjo varnost v Republiki Sloveniji«.*

Hipotezo lahko le deloma potrdim. Vsekakor je lahko lovsko orožje ter predvsem njegova uporaba, eden izmed virov, ki (bi) lahko hipotetično ogrožajo notranjo varnost v Republiki Sloveniji. Naj poudarim, da je to ogrožanje minimalno, a ga je potrebno vseeno podrobno nadzorovati in spremljati, da ne bi ušlo nadzoru. Statistični podatki kažejo, da je nesreč sorazmerno malo. Majhno je število izrabljanja lovskega orožja za druga kazniva dejanja. Za ohranjanje zadovoljivega stanja na tem področju pa je najbolj pomemben restriktiven zakon o orožju, ki bi že na začetku postopka izločil kritične posameznike. V nobeni literaturi in tudi drugje nisem zasledil

načrtov oz. ničesar, kar bi opredeljevalo lovsko orožje⁴⁷ v primeru oborožene agresije oz. vojnega stanja.

Druga hipoteza: *»Slovenski lovci so premalo strokovno usposobljeni za varno ravnanje s strelnim orožjem«.*

Hipotezo lahko deloma zavržem. Slovenski lovci so večinoma dovolj strokovno usposobljeni za varno ravnanje s strelnim orožjem⁴⁸. Statistični podatki podkrepijo to dejstvo. Zelo majhno je število »pravih« nesreč. Zakonodaja omogoča lovcem pridobitev orožja pred formalnim tečajem za »lovca«. Zakon o orožju je zelo strog do prostora za hranjenje orožja za pravne osebe. Za fizične osebe pa je zakon precej ohlapen. Usposabljanje pripravnikov pri rokovanju z orožjem in teoretična podlaga o varnem ravnanju z orožjem je na visokem nivoju. Pripravljajo se spremembe v učnih načrtih za teoretični del izpita. Še več poudarka bi naj bilo na varnosti in učni načrti naj bi bili še bolj poenoteni. Bolj pereča je situacija znotraj lovskih družin pri vsakoletnem preverjanju, stanja orožja in strelčevih sposobnosti, posameznih lovcev. Pomanjkanje strelišč za streljanje z risanicami je posredno varnostni problem, saj lovci za »strelišče« uporabljajo kar del svojega lovišča. Za še boljše stanje varnosti bi bilo potrebno permanentno ozaveščanje in seminarji na temo varnega ravnanja z orožjem za vse lovsko članstvo.

Tretja hipoteza: *»Število nesreč povzročenih z lovskim orožjem se povečuje«.*

Hipotezo lahko potrdim. Število nesreč z lovskim orožjem se povečuje. Leta 2002 je bilo takih nesreč le 8, leta 2006 pa že 14. Operiramo z majhnim številom nesreč, vendar dejstvo, da se je število nesreč v petih letih povečalo za 40%, ni zanemarljivo. Največji del »nesreč« predstavljajo samomori. Več kot 75% »nesreč« z lovskim orožjem je samomorov. Število samomorov je v Sloveniji svojstven problem in ga lahko razvrstimo v kategorije, ki vsaj posredno ogrožajo nacionalno varnost Republike Slovenije.

---

⁴⁷ Morebitno uporabo tega orožja za »varnostne« namene ali pa zasega orožja.

⁴⁸ V trenutnih razmerah. Izobraževanje pripravnikov. Bolj pereče je stanje starejših lovcev oz. lovcev z daljšim lovskim stažem. Njihovo temeljno lovsko izobraževanje ni bilo usklajeno in ni zagotovila, da so bili ustrezno usposobljeni.

Število telesnih poškodb, povzročenih z lovskim orožjem, je relativno majhno in dokaj konstantno. Letno primer, do trije v povprečju.

Problem, ki sem ga zasledil pri pridobivanju podatkov je ta, da se določeno število nesreč z lovskim orožjem in orožjem nasploh, ne registrira kot poškodba oz. nesreča z orožjem. Zabeležijo se v mnoge druge kategorije. Osebnostno vem za več primerov nesreč z lovskim orožjem v letu 2006, kot jih navaja uradna statistika.

Vsi imetniki orožja se morajo zavedati odgovornosti posedovanja orožja. Orožje ni le varnostni problem, kadar je v svoji uporabi, ampak tudi tedaj, ko je odloženo ali shranjeno. Posameznik mora zadovoljiti vse pogoje, ki jih nalaga zakon in postoriti še vse, kar je v njegovi moči, da orožje ne pride v roke nepooblaščenim osebam. Največji izziv orožje predstavlja otrokom.

Varnostnih norm se je potrebno natančno oprijemati, pa naj bo to na lovu, posamičnem ali skupinskem, na strelski prireditvi, pri čiščenju in vzdrževanju ter pri hranjenju in vseh drugih postopkih z orožjem.

Nesreče in nezgode so sestavni del vsakega športa. A ko je športni rekvizit orožje, so nepozornosti lahko usodne. Nesreče z lovskim orožjem v Sloveniji niso prav pogoste. So pa toliko bolj izpostavljene in medijsko zanimive, predvsem za rumeni tisk.

Ugotavljam, da je večina pristojnih organov (pristojni organi v policiji, na Ministrstvu za notranje zadeve, upravne enote) zelo zadovoljna z razmerami orožja, ki ga posedujejo slovenski lovci. Kot sem že zapisal, sam vidim pomanjkljivosti v zakonodaji in izvrševanju slednje. Veliko rezerve je v orožni kulturi, ki se je marsikateri posameznik še niso navzeli. Naloga pristojnih organov in združenj (zvez) je omogočiti posameznikom strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje znanja o varnem ravnanju z orožjem.

7. LITERATURA

7.1 SAMOSTOJNE PUBLIKACIJE

- ♣ Anžič, Andrej (1997): *Varnostni sistem Republike Slovenije*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
- ♣ Bučar, Bojko, Zlatko Šabič, Milan Brglez (2000): *Navodila za pisanje – Seminarske naloge in diplomskega dela*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- ♣ Buzman, Bary (1991): *People, States and Fear*. New York: Harvester Wheatsheaf.
- ♣ Grizold, Anton (1998): *Međunarodna sigurnost*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.
- ♣ Grizold, Anton (1999): *Obrambni sistem Republike Slovenije*. Ljubljana: Visoka policijsko-varnostna šola.
- ♣ Grizold, Anton (1999a): *Evropska varnost*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- ♣ Grizold, Anton, Siniša Tatalović, Vlatko Cvrtila (1999): *Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.
- ♣ Kotnik – Dvojmoč, Igor (2002): *Preoblikovanje oboroženih sil sodobnih evropskih držav*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- ♣ Kotnik, Igor (1991): *Ogroženost in njeno zaznavanje pri prebivalcih Republike Slovenije*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družben vede.
- ♣ Mravlje, Gorazd (1995): *Samomor kot zdravstveno-socialni pojav na Slovenskem*. ciklus seminarjev: Namesto koga roža cveti. Ljubljana: Meridiana.
- ♣ Raščan, Stanislav (2005): *Spremembe varnostne politike ZDA po 11. septembru 2001*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- ♣ Svete, Uroš (2005): *Varnost v informacijski družbi*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- ♣ Tratnik, Mirko (1990): *Lovčevo orožje* (prevod). Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, Zlatorogova knjižnica: 18.

7.2 SLOVARJI IN ENCIKLOPEDIJE

- ♣ *Slovar slovenskega knjižnega jezika 2002*. Ljubljana: Državna založba Slovenije. Elektronska izdaja.
- ♣ *Leksikon Cankarjeve založbe 1994*. Ljubljana: Cankarjeva založba. Elektronska izdaja.
- ♣ Gažević, Nikola, ur. (1973): *Vojna enciklopedija 6*. Beograd: Redakcija vojne enciklopedije.

7.3 ZBORNICI

- ♣ Ivančič, Bojan (1993): *Splošna tehnična pravila mednarodne strelske zveze UIT*. Ljubljana: Strelska zveza Slovenije.
- ♣ Šušteršič, Mirko (1974): *Slovenski lovski priročnik*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije.
- ♣ Ušeničnik, Bojan (2002): *Nesreče in varstvo pred njimi*. Ljubljana: Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

7.4 ČLANKI

- ♣ Ambrož, Milan (1999): Varnostna kultura. V Andrej Anžič (ur.): *Varnost in turizem*, 1–20. Ljubljana: Visoka policijsko-varnostna šola in Portorož: Visoka šola za hotelirstvo in turizem.
- ♣ Brezovšek, Marjan, Miro Haček (2006): Obrambna in varnostna kultura v Sloveniji. V Evgen Primožič (ur.): *Bilten Slovenske vojske*, 39–62. Ljubljana: Generalštab Slovenske vojske.
- ♣ Grizold, Anton (1992): *Oblikovanje slovenske nacionalne varnosti*. V Anton Grizold (ur.): *Razpotja nacionalne varnosti*, 59–93. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- ♣ Hartman, Janez (2005): Šibrenice. *Revija Obramba* 10, 66.
- ♣ Hartman, Janez, Rok Štupar (2004): Varno ravnanje z orožjem. *Revija Obramba*, posebna izdaja: Strelno orožje 1. del.

- ♣ Kanduč, Zoran (2000): (Ne)varnost in (ne)varnostna politika v poznomodernih družbah. V Milan Pagon (ur.): *Prvi slovenski dnevi varstvoslovja*, 7–13. Bled: Visoko policijsko – varnostna šola.
- ♣ Kavčič, Boris (2007): Pristrelitev puške risanice – I. *Lovec* 2, 64.
- ♣ Kersnik, Mitja (2006): Kakšni strelci smo lovci. *Lovec* 4, 201.
- ♣ Landesjagdverband (2006): Ein Bundesland wird orange. *Jäger* 7, 10.
- ♣ Lovska zveza Slovenije (2006): Pri skupnih lovih bodite izjemno previdni in strogo upoštevajte naslednje temeljne varnostne zahteve! *Lovec* 11, 519.
- ♣ Malešič, Marjan (1992): Civilna obramba v sistemu nacionalne varnosti. V Anton Grizold (ur.): *Razpotja nacionalne varnosti*, 119–149. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- ♣ Tratnik, Mirko (2007): Usmrtilni strel. *Lovec* 1, 10.
- ♣ Uredništvo Lovca (2006): Zeleni križ. *Lovec* 9, 401.
- ♣ Vasa, Branko (2005): Izobraževanje v lovstvu po novem zakonu. *Lovec* 3, 132.

7.5 INTERNETNI VIRI

- ♣ Anžič, Andrej (2000): Tajnost:kot vrednota in zlo. *Teorija in praksa* 37(5), 849 – 863. Dostopno na <http://dk.fdv.uni-lj.si/tip/tip20005anzic.PDF> (16. februar 2007).
- ♣ Anžič, Andrej (2002): Mednarodni terorizem – varnostni izziv in dileme. *Teorija in praksa* 39(3), 454–466. Dostopno na <http://dk.fdv.uni-lj.si/tip/tip20023Anzic.PDF>, (16. februar 2007).
- ♣ *Direktiva Sveta z dne 18. junija 1991 o nadzoru nabave in posredovanja orožja*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije 256, 51–58. Dostopno na <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31991L0477:SL:HTML> (5. februar 2007).
- ♣ GPU, Sektor za odnose z javnostmi (2007):*Podatki o nesrečah z lovskim orožjem za 2/2 leta 2005!* Dostopno na policija@policija.si (24. april 2007).
- ♣ Kersnik, Mitja (2007): *Tuja literatura*. Dostopno na mitja.kersnik@lovska-zveza.si (19. februar 2007).
- ♣ *Odločba ustavnega sodišča*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije 120. Dostopno na [70](http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-

</div>
<div data-bbox=)

[odl.nsf/0/3a09163b65f59c38c1257222004559ae/\\$FILE/U-I-98-04.pdf](http://odl.nsf/0/3a09163b65f59c38c1257222004559ae/$FILE/U-I-98-04.pdf) (12. marec 2007).

- ♣ Policija (2006): *Samomori po starostnih skupinah in po načinu storitve*. Dostopno na http://www.policija.si/si/statistika/new_tab02.php (12. marec 2007).
- ♣ *Pravilnik o izobraževanju v lovskih organizacijah*, sprejet na 8. redni seji Upravnega odbora Lovske zveze Slovenije dne 8. 5. 1999. Dostopno na <http://www.lovstvo.net/lzobrazevanje.php> (26. februar 2007).
- ♣ *Pravilnik o izobraževanju v lovskih organizacijah*. Dostopno na <http://www.lovstvo.net/lzobrazevanje.php> (19. februar 2007).
- ♣ Statistični urad Republike Slovenije (2006): *Nasilne smrti*. Dostopno na http://www.stat.si/letopis/2006/04_06/04-16-06.htm?jezik=si (12. marec 2007).
- ♣ Zemljič, Milan (2007): *Evidence orožja*. Interno gradivo, posredovano po elektronski pošti.

7.6 DOKUMENTI

- ♣ *Pravilnik o pogojih za opravljanje lovskega izpita in obliki dokazila o opravljenem lovskem izpitu*. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=20063&stevilka=73> (13. marec 2007).
- ♣ *Pravilnik o tehničnih pogojih varovanja prostorov, kjer se nahaja orožje, redu na strelišču in pogojih za izvajanje streljanja*. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200166&stevilka=3558> (12. marec 2007).
- ♣ *Pravilnik o vrstah in moči lovskega orožja, načinu zasledovanja ranjene ali obstreljene živali ter višini škode na divjadi, ki je povzročena s protipravnim lovom*. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200573&stevilka=3262> (11. december 2006).
- ♣ *Pravilnik o zdravniških pregledih posameznikov za ugotavljanje zdravstvene zmožnosti za posest in nošenje orožja*. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200166&stevilka=3559> (15. januar 2007).
- ♣ *Pravilnik za izvajanje Zakona o orožju*. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200540&stevilka=1438> (26. februar 2007).
- ♣ *Resolucijo o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije*. Dostopno na http://sova.gov.si/media/resolucija_nv.pdf (26. februar 2007).

- ♣ *Zakon o divjadi in lovstvu.* Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200416&stevilka=630> (23. januar 2006).
- ♣ *Zakon o društvih.* Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200661&stevilka=2567> (18. november 2006).
- ♣ *Zakon o orožju.* Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200473&stevilka=3235> (18. november 2006).
- ♣ *Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.* Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200651&stevilka=2182> (25. januarja 2006).
- ♣ *Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč* Uradni list SRS, št. 25/76 in 29/86 ter Ur. l. RS, št. 29/95-ZPDF in 89/99-ZDru-A).

7.7 IZJEME

- ♣ *Dnevnik dela lovskega pripravnika* (2006). Ljubljana: Lovska zveza Slovenije.
- ♣ *DPLL – Promocijska zloženka* (2004). Grosuplje: Društvo za promocijo lova z lokom.
- ♣ *Generalna policijska uprava* (2007): Statistični podatki za diplomsko nalogo. Soglasje 6. 3. 2007.
- ♣ *Izkaz lovskega pripravnika* (2006). Ljubljana: Lovska zveza Slovenije.
- ♣ *Jagdunfall* (2005-2007). *Jäger*.
- ♣ Kavčič, Borislav (2005): *Varno rokovanje z orožjem*. Usposabljanje članov predavateljskega aktiva 15.1.2005.
- ♣ *Lovski koledarček* (2006, 2007): Ljubljana: Lovska zveza Slovenije.

8. PRILOGE

PRILOGA A: ŠTEVILO KOSOV OROŽJA

Priloga A1: Število kosov orožja na dan 30. 11. 2005

LASNIŠTVO OROŽJA	VRSTA OROŽJA	REG.O					ŠTEVILO OROŽJA
		ORO L L	ORO L V	RO.L.,DP IN ORO L S	OPL P	DP D	
VSE OSEBE	SKUPAJ	63690	8257	2913	5900	16322	35744
	AP Z GLADKO CEVJO	2	0	1	0	1	4
	AP Z RISANO CEVJO	2	0	1	24	2	1
	AVTOMATSKA PIŠTOLA	0	1	0	0	0	1
	BAJONET	0	0	0	0	8	0
	BRZOSTRELKA	0	0	0	0	9	0
	KOMBINIRANA LP	69	0	0	1	2	22
	KOMBINIRANA PUŠKA	12511	0	7	13	1359	1988
	LP Z GLADKO CEVJO	103	0	0	7	7	88
	LP Z RISANO CEVJO	90	0	0	0	1	34
	MITRALJEZ	0	0	0	0	1	0
	MK PUŠKA ZA ŠPORT	1	0	2	0	0	2
	MK PUŠKA ZA LOV	56	0	0	0	1	12
	MK REVOLVER	0	1	2	0	0	1
	MOŽNAR CEVNI	0	0	0	56	2	2
	OSTALO	1	0	1	9	44	0
	PAP Z GLADKO CEVJO	219	0	28	5	35	169
	PAP Z RISANO CEVJO	559	0	85	97	138	517
	PIŠTOLA	145	1046	234	779	923	1673
	POLAVTOMATSKA PIŠTOL	1466	6491	1349	2488	4529	10404
	PUŠKA	669	0	8	51	88	73
	PUŠKA Z GLADKO CEVJO	17556	1	179	99	4358	3293

	PUŠKA Z RISANO CEVJO	4948	0	145	602	855	1933
	REVOLVER	2103	705	386	232	635	3372
	RP Z GLADKO CEVJO	418	0	27	2	83	53
	RP Z RISANO CEVJO	22771	4	458	1393	3239	12097
	SAMOKRES	1	8	0	42	1	4
	VOJAŠKA PUŠKA	0	0	0	0	1	1
POSLOVNI SUBJEKTI	SKUPAJ	0	0	0	5900	0	372
	AP Z RISANO CEVJO	0	0	0	24	0	0
	KOMBINIRANA LP	0	0	0	1	0	0
	KOMBINIRANA PUŠKA	0	0	0	13	0	0
	LP Z GLADKO CEVJO	0	0	0	7	0	2
	MOŽNAR CEVNI	0	0	0	56	0	1
	OSTALO	0	0	0	9	0	0
	PAP Z GLADKO CEVJO	0	0	0	5	0	0
	PAP Z RISANO CEVJO	0	0	0	97	0	22
	PIŠTOLA	0	0	0	779	0	61
	POLAVTOMATSKA PIŠTOL	0	0	0	2488	0	113
	PUŠKA	0	0	0	51	0	2
	PUŠKA Z GLADKO CEVJO	0	0	0	99	0	14
	PUŠKA Z RISANO CEVJO	0	0	0	602	0	19
	REVOLVER	0	0	0	232	0	52
	RP Z GLADKO CEVJO	0	0	0	2	0	0
	RP Z RISANO CEVJO	0	0	0	1393	0	86
	SAMOKRES	0	0	0	42	0	0
FIZIČNA OSEBA	SKUPAJ	63690	8257	2913	0	16322	35372
	AP Z GLADKO CEVJO	2	0	1	0	1	4
	AP Z RISANO CEVJO	2	0	1	0	2	1
	AVTOMATSKA PIŠTOLA	0	1	0	0	0	1
	BAJONET	0	0	0	0	8	0
	BRZOSTRELKA	0	0	0	0	9	0
	KOMBINIRANA LP	69	0	0	0	2	22
	KOMBINIRANA PUŠKA	12511	0	7	0	1359	1988
	LP Z GLADKO CEVJO	103	0	0	0	7	86

	LP Z RISANO CEVJO	90	0	0	0	1	34
	MITRALJEZ	0	0	0	0	1	0
	MK PUŠKA ZA ŠPORT	1	0	2	0	0	2
	MK PUŠKA ZA LOV	56	0	0	0	1	12
	MK REVOLVER	0	1	2	0	0	1
	MOŽNAR CEVNI	0	0	0	0	2	1
	OSTALO	1	0	1	0	44	0
	PAP Z GLADKO CEVJO	219	0	28	0	35	169
	PAP Z RISANO CEVJO	559	0	85	0	138	495
	PIŠTOLA	145	1046	234	0	923	1612
	POLAVTOMATSKA PIŠTOL	1466	6491	1349	0	4529	10291
	PUŠKA	669	0	8	0	88	71
	PUŠKA Z GLADKO CEVJO	17556	1	179	0	4358	3279
	PUŠKA Z RISANO CEVJO	4948	0	145	0	855	1914
	REVOLVER	2103	705	386	0	635	3320
	RP Z GLADKO CEVJO	418	0	27	0	83	53
	RP Z RISANO CEVJO	22771	4	458	0	3239	12011
	SAMOKRES	1	8	0	0	1	4
	VOJAŠKA PUŠKA	0	0	0	0	1	1

MNZ CUI: ŠTEVILO POSAMEZNIH KOSOV OROŽJA PO LASNIŠTVU, VRSTI OROŽJA IN PODTIPU; IZDELANO IZ ARHIVA - STANJE: 30. 11. 2005. OBMOČJE : R SLOVENIJA.

Vir: Ministrstvo za notranje zadeve.

Priloga A2: Število kosov orožja na dan 31. 12. 2006

LASNIŠTVO OROŽJA	VRSTA OROŽJA	ORO L L	REG.O ORO L V	RO.L.,DP IN ORO L S	OPL OPL P	DP D	ŠTEVILO OROŽJA
VSE OSEBE	SKUPAJ	66148	8184	3324	6225	17157	35972
	AP Z GLADKO CEVJO	2	0	1	0	1	4
	AP Z RISANO CEVJO	2	0	1	24	2	1
	AVTOMATSKA PIŠTOLA	0	1	0	0	0	1
	BAJONET	0	0	0	0	8	0
	BRZOSTRELKA	0	0	0	0	8	0
	KOMBINIRANA LP	67	0	0	0	2	21
	KOMBINIRANA PUŠKA	12770	0	6	13	1418	1894
	LP Z GLADKO CEVJO	100	0	0	5	7	84
	LP Z RISANO CEVJO	87	0	0	0	1	33
	MITRALJEZ	0	0	0	0	1	0
	MK PUŠKA ZA ŠPORT	1	0	2	0	0	2
	MK PUŠKA ZA LOV	56	0	0	0	1	13
	MK REVOLVER	0	1	2	0	0	1
	MOŽNAR CEVNI	0	0	0	76	7	2
	OSTALO	1	0	1	9	44	0
	PAP Z GLADKO CEVJO	243	0	37	6	37	182
	PAP Z RISANO CEVJO	635	1	118	108	153	565
	PIŠTOLA	148	1037	239	766	943	1645
	POLAVTOMATSKA PIŠTOL	1919	6419	1582	2816	4870	10737
	PUŠKA	664	0	8	55	86	72
	PUŠKA Z GLADKO CEVJO	17944	1	190	96	4456	3214
	PUŠKA Z RISANO CEVJO	5068	0	152	631	877	1856
	REVOLVER	2320	712	442	194	723	3639
	RP Z GLADKO CEVJO	430	0	36	3	91	52
	RP Z RISANO CEVJO	23690	4	507	1384	3419	11949
	SAMOKRES	1	8	0	39	1	4
	VOJAŠKA PUŠKA	0	0	0	0	1	1

LASNIŠTVO OROŽJA	VRSTA OROŽJA		REG.O	RO.L.,DP IN	OPL		ŠTEVILO
		ORO L L	ORO L V	ORO L S	OPL P	DP D	OROŽJA
POSLOVNI SUBJEKTI	SKUPAJ	0	0	0	6225	0	367
	AP Z RISANO CEVJO	0	0	0	24	0	0
	KOMBINIRANA PUŠKA	0	0	0	13	0	0
	LP Z GLADKO CEVJO	0	0	0	5	0	1
	MOŽNAR CEVNI	0	0	0	76	0	1
	OSTALO	0	0	0	9	0	0
	PAP Z GLADKO CEVJO	0	0	0	6	0	0
	PAP Z RISANO CEVJO	0	0	0	108	0	24
	PIŠTOLA	0	0	0	766	0	59
	POLAVTOMATSKA PIŠTOL	0	0	0	2816	0	113
	PUŠKA	0	0	0	55	0	2
	PUŠKA Z GLADKO CEVJO	0	0	0	96	0	14
	PUŠKA Z RISANO CEVJO	0	0	0	631	0	18
	REVOLVER	0	0	0	194	0	52
	RP Z GLADKO CEVJO	0	0	0	3	0	0
	RP Z RISANO CEVJO	0	0	0	1384	0	83
	SAMOKRES	0	0	0	39	0	0
FIZIČNA OSEBA	SKUPAJ	66148	8184	3324	0	17157	35605
	AP Z GLADKO CEVJO	2	0	1	0	1	4
	AP Z RISANO CEVJO	2	0	1	0	2	1
	AVTOMATSKA PIŠTOLA	0	1	0	0	0	1
	BAJONET	0	0	0	0	8	0
	BRZOSTRELKA	0	0	0	0	8	0
	KOMBINIRANA LP	67	0	0	0	2	21
	KOMBINIRANA PUŠKA	12770	0	6	0	1418	1894
	LP Z GLADKO CEVJO	100	0	0	0	7	83
	LP Z RISANO CEVJO	87	0	0	0	1	33
	MITRALJEZ	0	0	0	0	1	0

	MK PUŠKA ZA ŠPORT	1	0	2	0	0	2
	MK PUŠKA ZA LOV	56	0	0	0	1	13
	MK REVOLVER	0	1	2	0	0	1
	MOŽNAR CEVNI	0	0	0	0	7	1
	OSTALO	1	0	1	0	44	0
	PAP Z GLADKO CEVJO	243	0	37	0	37	182
	PAP Z RISANO CEVJO	635	1	118	0	153	541
	PIŠTOLA	148	1037	239	0	943	1586
	POLAVTOMATSKA PIŠTOL	1919	6419	1582	0	4870	10624
	PUŠKA	664	0	8	0	86	70
	PUŠKA Z GLADKO CEVJO	17944	1	190	0	4456	3200
	PUŠKA Z RISANO CEVJO	5068	0	152	0	877	1838
	REVOLVER	2320	712	442	0	723	3587
	RP Z GLADKO CEVJO	430	0	36	0	91	52
	RP Z RISANO CEVJO	23690	4	507	0	3419	11866
	SAMOKRES	1	8	0	0	1	4
	VOJAŠKA PUŠKA	0	0	0	0	1	1

MNZ CUI: ŠTEVILO POSAMEZNIH KOSOV OROŽJA, PO LASNIŠTVU, VRSTI OROŽJA IZDELANO IZ ARHIVA - STANJE 31. 12. 2006. OBMOČJE: R SLOVENIJA. STATUS - VELJAVNO

♣ Vir: Ministrstvo za notranje zadeve.

PRILOGA B: STATISTIČNI PODATKI ZA DIPLOMSKO NALOGO – SOGLASJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
POLICIJA

Štefanova ulica 2, 1501 LJUBLJANA
 Telefon: 01 428 40 00; telefaks: 01 428 47 33
 E-pošta: gp.mnz@gov.si; http://www.policija.si

Številka: 960-1/2007/147 (205-9)

Datum: 6. 3. 2007

GOSPOD
MITJA SUŠNIK
BIŠ 39/A
2254 TRNOVSKA VAS

ZADEVA: STATISTIČNI PODATKI ZA DIPLOMSKO NALOGO – SOGLASJE

ZVEZA: prošnja prosilca, 24. 1. 2007

Obveščamo vas, da v zvezi z vašo prošnjo za uporabo statističnih podatkov o poškodbah in nesrečah z lovskim orožjem za izdelavo vaše diplomske naloge z naslovom »Lovsko orožje kot vir ogrožanja notranje varnosti v Republiki Sloveniji« soglašamo, in sicer z uporabo naslednjih statističnih podatkov, ki jih je pripravil Sektor splošne policije Uprave uniformirane policije Generalne policijske uprave, navajamo:

»Sporočamo vam podatke za leto 2006, ki se nanašajo na poškodbe z lovskim in drugim orožjem. Pri orožju posebej ne vodimo, ali gre za gladko ali risano cev, zato teh podatkov ni v tabeli.

Tabela 1: Število poškodb z lovskim in drugim orožjem po posameznih policijskih upravah za leto 2006

		Celje	Koper	Kranj	Krško	Ljubljana	Maribor	Murska Sobotna	Nova Gorica	Novo mesto	Postojna	Slovenj Gradec	skupaj
lovsko orožje	samomor	2		2		1			4	1	1	1	12
	poskus samomora												0
	telesne poškodbe					1			1				2
drugo - pištola	samomor	4	2		2	7	1	3		2		1	22
	poskus samomora					1	1						2
	telesne poškodbe	1			1		3						4
drugo - puška	samomor							1	1	1			3
	poskus samomora												0
	telesne poškodbe												0

V letu 2006 ne beležimo poškodovanja z orožjem s tetivo.

Zakon o orožju (ZOro-1) (Ur. l. RS, št. 61/2000, 73/2004) uvršča orožje s tetivo v kategorijo »D« v drugo dovoljeno orožje za katerega ni potrebno posebno dovoljenje.«

Pri izdelavi vaše naloge vas opozarjamo na spoštovanje določb Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/2004) in drugih predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Prosimo, da nas z ugotovitvami kasneje seznanite oz. nam rezultate vaše diplomske naloge v elektronski obliki na elektronski naslov policija@policija.si posredujete v vednost.

S spoštovanjem!

Po pooblastilu generalnega direktorja policije
Bojan MATEVŽIČ
VODJA SLUŽBE
GENERALNEGA DIREKTORJA POLICIJE
VIŠJI POLICIJSKI SVETNIK

POSLANO:

1. naslovníku,
2. zbirki dok. gradiva.

Vir: Ministrstvo za notranje zadeve, policija (6. 3. 2007).

PRILOGA C: GEOGRAFSKA RAZPOREJENOST POLICIJSKIH UPRAV V REPUBLIKI SLOVENIJI

Vir: <http://www.policija.si/si/organiziranost/pu/slike/slo.gif> (15. 3. 2007).

PRILOGA Č: INTERNO IZOBRAŽEVANJE, IZKAZ

P R E D A V A N J A			I Z P I T I				
ZAP. ŠT.	NASLOVNE TEME PREDAVANJ	ŠT. UR	ZAP. ŠT.	ZDRUŽENA IZPITNA TEMATIKA	DATUM POLAG. IZPITA	OCENA	PODPIS IZPISAVEV.
1.	ZGODOVINA LOVA IN LOVSTVA NA SLOVENSLEM	2	1	ZGODOVINA LOVA, LOVSKA TRADICIJA IN ETIKA	17.3.06	3	<i>[Signature]</i>
2.	LOVSKE ŠEGE IN OBIČAJI	2					
3.	EKOLOGIJA DIVJADI	2	2	VARSTVO DIVJADI IN NARAVE	10.3.06	5	<i>[Signature]</i>
4.	VARSTVO NARAVE IN DIVJADI	2					
5.	ZNAČILNOSTI EKOSISTEMOV	1					
6.	SODELOVANJE Z DRUGIMI UPORABNIKI PROSTORA	1	3	GOSPODARJENJE Z DIVJADJO, IN LOVIŠČEM	10.3.06	5	<i>[Signature]</i>
7.	GOSPODARJENJE Z DIVJADJO	2					
8.	BIOTEHNIČNA DELA V LOVIŠČU	1					
9.	LOVNE NAPRAVE IN OBJEKTI	1					
10.	SRNJAD	4	4	PARKLARJI	24.3.06	3	<i>[Signature]</i>
11.	JELENJAD: navadni jelen, damjak	3					
12.	DIVJI PRAŠIČ, GAMS, KOZOROG, MUFLON	3					
13.	ZVERI: MEDVEDI, PSI, MAČKE, KUNE	3	5	ZVERI IN GLODALCI	31.3.06	5	<i>[Signature]</i>
14.	GLODALCI: ZAJCI, PRAVI GLODALCI	2					
15.	GOZDNE KURE	2	6	GOZDNE IN POLJSKE KURE	7.4.06	3	<i>[Signature]</i>
16.	POLJSKE KURE	2					
17.	PTICE PEVKE	2	7	PTICEI	7.4.06	3	<i>[Signature]</i>
18.	UJEDE IN SOVE	1					
19.	VODNA IN OBVODNA PERJAD	2					
20.	BOLEZNI DIVJADI IN PSOV	3	8	BOLEZNI, RAVNANJE S PLENOM IN PRVA POMOČ	14.4.06	5	<i>[Signature]</i>
21.	TRANSPORT DIVJAČINE IN RAVNANJE S PLENOM	1					
22.	PRVA POMOČ PRI NEZGODAH NA LOVU	1					
23.	LOVSKO OROŽJE. OSNOVE BALISTIKE, OPTIKA, LOVSKA OPREMA	4	9	LOVSKO OROŽJE IN BALISTIKA	24.3.06	4	<i>[Signature]</i>
24.	PRAKTIČNO STRELJANJE NA UMETNE GOLOBE IN TARČO SRNJAKA	2					
25.	OSNOVE OCENJEVANJA TROFEJ	2	10	KINOLOGIJA, NAČINI LOVA IN OSNOVE OCENJEVANJA TROFEJ	7.4.06	5	<i>[Signature]</i>
26.	NAČINI LOVA	1					
27.	LOVSKA KINOLOGIJA - praktični prikaz dela z lovskimi psi	2					
28.	ORGANIZIRANOST LOVSTVA V REPUBLIKI SLOVENIJI	1	11	ZAKONODAJA IN ORGANIZIRANOST LOVSTVA	19.5.06	3	<i>[Signature]</i>
29.	LOVSKA ZAKONODAJA	3					

Vir: Izkaz lovskega pripravnika (2006). Lovska zveza Slovenije, Ljubljana.